

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

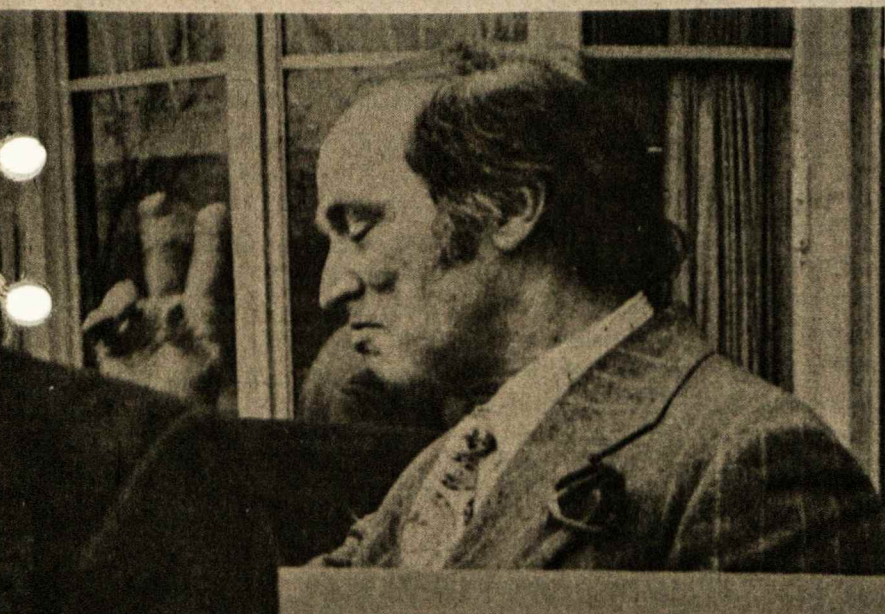
27 (2105)

1974 m. LIEPOS - JULY 10 d.

CANADA - MONTREAL (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

FEDERALINIAI RINKIMAI

Ministeris pirmininkas Pierre Elliott Trudeau

DIDŽIUMOS VYRIAUSYBĖ KANADOJE

Ši pirmadienį, liepos 8 d. Kanados rinkimuose laimėjo didžiumą Liberalų partija su Pierre Elliott Trudeau priešakyje.

Nedažnai taip pasitaiko, kad krašto vyriausybė, būdama mažumoje ir gavusi ne pasitikėjimą parlamente, rinkimuose išeitų su didžiausiu mandatu.

Liberalai 1972 m. rinkimuose buvo gavę 109 iš 264 vietų. Šiuose rinkimuose Liberalai gavo 140 vietų. Opoziciniai su Stanfield priešakyje turėję 107, tegavo 95 vietas. Nauji demokratai, turėję 31-gavo 16 vietų. Social Kredi-tistai, turėję 15, gavo 12 vietų, ir 1 vieta teko nepriklausomiesiems, kurie buvo turėję 2 vietas.

Rinkimuose iš turinčių teisę balsuoti, dalyvavo ne 95, 7%, kurie pasiskirstė: 43% už Liberalus, 35% už P. Konservatorius, 16% už NDP ir 5% už Soc. Kreditistus ir 1% už Nepriklausomus.

Rezultatai nustebino visus, ir pačius Liberalus...

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA

Liepos 4 d., Ketvirtadienį JAV-bės atšventė nepriklausomybės šventę be prezidento Washington. Prezidentas Nixonas iš Jaltos- Brežnevo vasarvietės tiesiai parskrido į savo vasarnamį Floridoje. Šioje kelionėje į Maskvą, prezidentas parodė daugiau nuovargio žymių negu kitose. Jį varginęs ypač kraujo krešulys kojos venoje, kuris dabar stabilizavosi.

Būdamas prie Jodosios Jūros ilsejos ir vasarotojams nepasirodė. Amerikos spaudos ir televizijos korespondentai skundėsi, kad jie su-mokėjo aukštas kainas už nakvynes ir susisiekimą, ir buvo varginami sovietų iš paskos sekiojimu -

PRASIDĖJUS KARUI - PASKOLA, BAIGIANTIS - DOVANA

Prasidėjęs rudenį karui tarp Izraelio ir arabų, Izraeliui JAV-bės suteikė 2, 2 bil. dolerių paskolos ginklams ir pan. Dabar iš šios sumos jau nurašė 1, 5 bil. dolerių. Galima spėti, kad Izraelis

BENDRUOMENYBĖS

PRANEŠIMAS

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Vykdomųjų Organų rinkimų reikalai:

Šių 1974-jų metų rudenį turi būti išrinkta nauja LŽS Centro Valdyba, Kontrolės Komisija ir Garbės Teismas, nes visų šių organų trejų metų kadencija baigiasi.

skolinamasis, tokį JAV-bių geraširdiškumą nujautė...

PALEIDO Į LAISVĘ GENEROLĄ

Paleido į laisvę generolą Grigorenko, kuris ne tik sovietuose gerai žinomas kaip karo veteranas, apdovanotas dviem Raudonosios Žvaigždės ordinais, bet ir laisvam pasauliui, kaip gabus ir narsus kovotojas, ginant savo kraštą. Spėjama, kad jo paleidimui turėjo įtakos numatyta Nix ono viešnagė.

Paskutinio metu žymusis veteranas buvo, kaip spėjama, neteisėtai laikomas psichiatrinėje ligoninėje, ir jokios ankstyvesnės pastangos jį paleisti rezultatų nedavė.

SURADO PROGAS PABĖGTI

Pasisekė pabėgti iš garsiojo Bolšoi Baletu trupės rusų šokėjų Michail Baričnikov, gastrolių metu Toronto. Jis yra geriausias Leningrado Kirovo baletu šokėjas. Spektakliui pasibaigus, jis su-pėjo išėsti į kitą automobilį, kuris jį nuvežė kur reikėjo. Šokėjas yra laimėjęs ke-lias tarptautines šokio varžbas. Jis yra 26 m. amžiaus.

Muzikas Aloyzas Jurgutis, šio pavasario pabaigoje, laimingai pasitraukė iš ekskursijos Jugoslavijoje ir perėjo Italijos sieną. Šiuo metu gavo italų vyriausybės globą.

A. Jurgutis buvo žinomas Vilniaus Konservatorijos dėstytojas, chorų dirigentas, o taip pat ir retų lietuvių muzikos kūrinių tyrinėtojas. Muzikas yra kilęs iš Laukuvos, kur jo tėvas ilgus metus vargonininkavo; 35 m. amž.

Nominacinė Komisija, 1974 metų birželio 25 d. susirinkusi posėdžio, nutarė:

a/ kandidatus į naują Centro Valdybą nominuoti tik iš Čikagoje bei jos apylinkėse gyvenančių LŽS narių;
b/ kandidatus į naują Kontrolės Komisiją nominuoti tik iš Toronto bei jo apylinkėse gyvenančių LŽS narių;
c/ kandidatus į Garbės Teismą nominuoti tik iš Los Angeles bei jo apylinkėse gyvenančių LŽS narių.

LŽS įstatai reikalauja, kad būtų nominuojami nemažiau 7/septyni/ kandidatai į LŽS Centro Valdybą, nemažiau 4/keturi/ kandidatai į Kontrolės Komisiją ir nemažiau 4/keturi/ kandidatai į Garbės Teismą.

Nominacijų laikas prasideda su šio pranešimo data ir baigsis 1974 m. rugsėjo 1 d. Su kandidatų pavardėmis reikiama atsiųsti ir jų pasirašytą sutikimą kandidatuoti. Kandidatai, nedavę raštu sutikimo būti renkami, arba pasiūlyti po 1974 m. rugsėjo 1-ros dienos/pašto antspaudu veikiausia data/, bus automatiškai diskvalifikuoti.

Kandidatus siūlant, rašyti sekančiu adresu:
Alfonas Nakas
1668 Bowers Ave.
Birmingham, MI. 48008
USA

Detroitas, 1974 m. birželio m. 26 d.

LŽS Vykdomųjų Organų nominacinė komisija:
Vladas Selenis, pirmininkas
Alfonas Nakas, sekretorius
Jonas Gaižutis, narys

RUOŠIAMAS ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUN- GOS SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 28-31 dienomis, yra ruošiamas Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Toron-

te. Šio suvažiavimo tikslas - vienybė ir todėl rengimo komitetas stengiasi praveisti planą, kad visus studentus/klubus/ sujungti į vieną stiprią studentų sąjungą.

Tokiu būdu organizacija bus stiprus vienetą aukštosios mokslo institucijose ir galės veikti efektingiau negu praityje. Vėlesnės informacijos seks ir visi mūsų tautiečiai bus informuojami suvažiavimo reikalais.

Rengimo komitetas prisi-pažįsta silpną savo finansinę padėtį, nes tik suvažiavimui rengti pašto išlaidos kainuos apie 350 dolerių. Todėl nuoširdžiai prašome, kad Aka-demikai, Filisteriai ir visi lietuviai besidomį studentų veikla prisidėtų finansinai suvažiavimo ruošimui.

Aukus prašome siųsti: ŠALSS - Antanas Šileika
22 Langside Ave.,
Weston, Ont. Canada,
M9N 3E3.

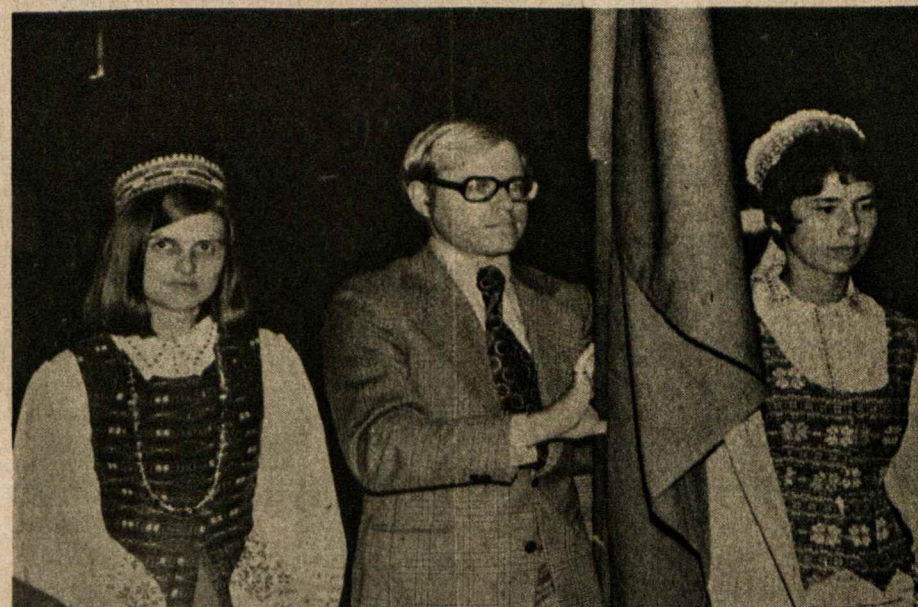
TRAGIŠKŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ PAMINĖJIMAS - SOSTINĖJE - OTAVOJE

Jau ne pirmi metai, kai tragiškų birželio įvykių paminėjimas buvo surengtas kartu su estais, latviais ir ukrainiečiais. St. Matthew's anglikonų šventovė, viena iš žinomesnių Otavoje, sutraukė apie penkis šimtus žmonių, jų tarpe kelioliką senatorių bei parlamentarų, ir nemažą skaičių kitų tautybių asmenų.

Ekumeninės pamaldos ir religinės muzikos koncertas prasidėjo dvasiškių procesija, ir Kanados ir dalyvaujančių tautų vėliavų įnešimas. Su kiekvienos tautybės vėliavos įnešimu vargonais buvo grojamas tos tautos himnas, kas sudarė labai iškilmingą, bet kartu ir jaudinančią nuotaiką.

Po to, vargonams grojant gedulingą melodiją, prie altoriaus buvo atneštas gyvų gėlių vainikas žuvusiems ir mirusiems Sibiro tremtyje pagerbti.

Ekumenines pamaldas laikė visų tautybių dvasiškių, kiekvienas atskirai pasakydamas trumpą pamokslą savo kalba. Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. dr. V. Skilandžiūnas, kuris nušvietė sunkią religinę padėtį sovietų okupuotose

Tragiškų birželio įvykių minėjime Otavoje. Prie Lietuvos tautinės vėliavos Ladas Girinšas su palydovėmis - Regina Čeponkiene ir Kristina Brazlauskaite. Nuotrauka B. Čeponkaus.

te. Šio suvažiavimo tikslas - vienybė ir todėl rengimo komitetas stengiasi praveisti planą, kad visus studentus/klubus/ sujungti į vieną stiprią studentų sąjungą.

Tokiu būdu organizacija bus stiprus vienetą aukštosios mokslo institucijose ir galės veikti efektingiau negu praityje. Vėlesnės informacijos seks ir visi mūsų tautiečiai bus informuojami suvažiavimo reikalais.

Rengimo komitetas prisi-pažįsta silpną savo finansinę padėtį, nes tik suvažiavimui rengti pašto išlaidos kainuos apie 350 dolerių. Todėl nuoširdžiai prašome, kad Akademikai, Filisteriai ir visi lietuviai besidomį studentų veikla prisidėtų finansinai suvažiavimo ruošimui.

Aukus prašome siųsti: ŠALSS - Antanas Šileika
22 Langside Ave.,
Weston, Ont. Canada,
M9N 3E3.

TRAGIŠKŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ PAMINĖJIMAS - SOSTINĖJE - OTAVOJE

Jau ne pirmi metai, kai tragiškų birželio įvykių paminėjimas buvo surengtas kartu su estais, latviais ir ukrainiečiais. St. Matthew's anglikonų šventovė, viena iš žinomesnių Otavoje, sutraukė apie penkis šimtus žmonių, jų tarpe kelioliką senatorių bei parlamentarų, ir nemažą skaičių kitų tautybių asmenų.

Ekumeninės pamaldos ir religinės muzikos koncertas prasidėjo dvasiškių procesija, ir Kanados ir dalyvaujančių tautų vėliavų įnešimas.

Su kiekvienos tautybės vėliavos įnešimu vargonais buvo grojamas tos tautos himnas, kas sudarė labai iškilmingą, bet kartu ir jaudinančią nuotaiką.

Po to, vargonams grojant gedulingą melodiją, prie altoriaus buvo atneštas gyvų gėlių vainikas žuvusiems ir mirusiems Sibiro tremtyje pagerbti.

Ekumenines pamaldas laikė visų tautybių dvasiškių, kiekvienas atskirai pasakydamas trumpą pamokslą savo kalba. Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. dr. V. Skilandžiūnas, kuris nušvietė sunkią religinę padėtį sovietų okupuotose

kraštuose. Savo pamokslą baigė paguodos žodžiais ir viltimi į geresnį rytą.

Koncertinę dalį išpildė estas baritonas iš Toronto Avo Kittask (šiuo metu dainuojąs su Canadian Opera Company), latvė vargonų meistrė Anita Rundans, Otavos ukrainiečių bažnytinis choras, ir otaviečiams jau gerai pažįstama solistė Gina Čapkauskienė iš Montrelio. Solistė Čapkauskienė, kurios pasirodymai Otavoje visuomet būdavo šil-tai priimami, ši sykį viršijo save. Puikiai skambantis ir turtingas balsas keturių autorių kompozicijų išpildyme sudarė didžiausią pasigėrėjimą klausytojams. Ypač galingai gražiai buvo išpildyta arija iš Handelio oratorijos "Joshua" ir K. Budriūno "Sveika Marija".

Pamaldos baigtos vėliavų išnešimu. Po pamaldų šventovės salėje buvo paruošta kava su saldumynais, kur dvasiškai, menininkai, tautinių grupių atstovai, kvietieji svečiai ir laikraščių reporteriai turėjo gerą progą arčiau susipažinti ir pasidalinti įspūdžiais.

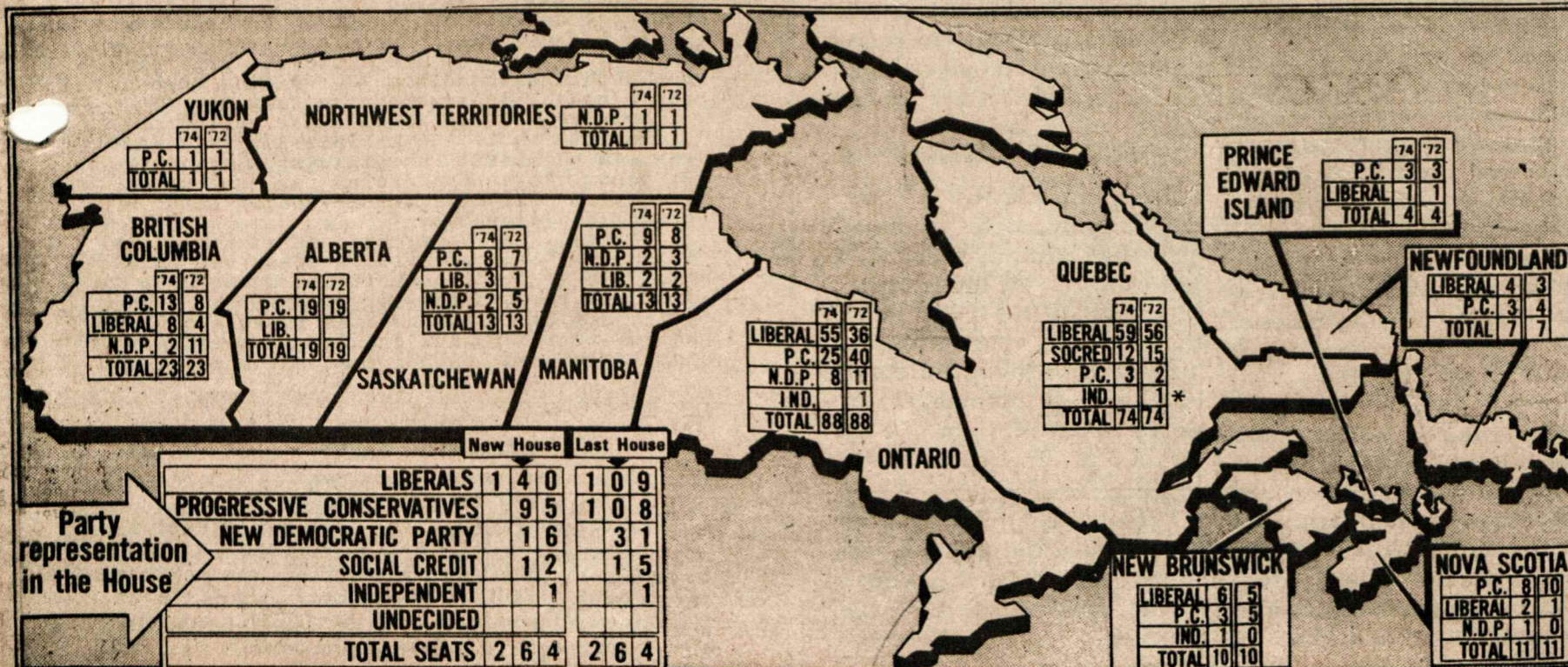
Minėjimas buvo gerai išreklamavimas aštuonių skilčių straipsniu prancūzų kalba leidžiamame dienraštyje "Le Droit". Angliškame dienraštyje "The Ottawa Journal" birželio 15 dienos numeryje patalpino Eustace Jackson'o straipsnį, kuriame autorius ši minėjimą gana plačiai aprašė ir puikiai įvertino. Šitokios rūšies minėjimai turėtų būti tęstinai ir ateityje, nes jie mus išveda iš "parapijinės plotmės", tuo pačiu duodami gerą progą pagarsinti mūsų tautos tragediją kitų tautybių tarpe. Reikia tikėtis, kad kitų kanadiečių atsinešimas mūsų atžvilgiu vieną dieną mūsų kenčiantiems broliams ir seserims anapus uždangos gali būti reikalingas ir pravartus.

Kor.

D E M E S I O

NL naujoji valdyba nutarė stuminti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus naujiems skaitytojams. Spausdinama atkarpa 8 psl., kviečiami pasinaudoti.

Valdyba ieško asmenų skelbimams rinkti, kuriems bus mokama 25% komiso nuo gauto ir apmokėto skelbimo. Prašoma kreiptis į NL administraciją.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir neleidžia neatsako.

NAUJA TALKA...

Be gallesčio prabėga metal. Sunyksta vasaros, pradingsta ir žmonės. Į išėjusių vietas stoji nauji, bet darbai, jei jie yra reikšmingi, lieka. Su nuostaba žvelgiame į praeitį ir netikime. Taip greit ir nesenai. Dešimt, dvidešimt, trisdešimt metų nuo anos pradžios kada Toronto gimė pirmasis Kanadoje patriotinės-demokratinės minties, kuklaus formato laikraštis su reikšmingu pavadinimu "Nepriklausoma Lietuva".

Pirmieji pradininkai su vilnimi ir pasitikėjimu žengė pirmuosius žingsnius. Jie tikėjo, kad anksčiau ar vėliau susilauks talkos, kuri įvertins ir tęs jų užsimojimus.

Talka atsirado iš kaimyninės Montrealio lietuvių kolonijos. Čia laikraštis išaugo, sustiprėjo, subrendo ir išsiplėtė. Bet didžiausia talka atėjo, kada gimė "Nepriklausoma Lietuva" leisti bendrovė. Talka vadiname dėl to, kad čia dirbantieji žmonės nebuvo ir nėra atlyginami.

Keltėsi redaktoriai, keltėsi valdybos, keltėsi laikraščio formatai, tik niekad nesikeitė uždaviniai, tikslas, ir leidimo rūpesčiai.

L. Girinis - Norvaiša

Šiuo metu išrinktieji NL B-vės valdybos žmonės visuomeniniame darbe nėra naujokai. Visuomenei jie yra gerai pažįstami ir žinomi, kaip darbštūs ir pareigingi žmonės. Mano supratimu, šiuo metu NL stovi gerame kelyje ir geroje rankose. Tėtrūksta mūsų visų rūpestingumo dėmesio ir nuosirdesnės talkos.

Laikraščiu linkiu gražiausios sėkmės. Kartu užtikrinu, kad ir mano talka, kada tik laikraščiu bus reikalinga nebus svetima.

L. Girinis-Norvaiša
(Buvęs b-vės v-bos pirmininkas)

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

"NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI"

Didžiai gerb. Redaktoriau, Malonu matyti London, Ontario lietuvių atsiekimus patenkant į pirmąjį šio savaitraščio puslapį, gegužės 29 laidoje "Bendruomenybės" skylyje (NL nr. 21 - 2099). Straipsnyje "Londoniškiei padarė pradžią - gautas mokyklos pripažinimas" atžymimas svarbus atsieikimas, įvykdytas Londone, ir pažymimos dviejų asmenų pavardės. Perskačius šio žurnalo atsiekimo informaciją atrodė, kad pati mokykla Petruskienės ir Pociaus bei įtakingų švietimo vadovų kontaktavimo dėka išgavo iš Ontario provincijos švietimo ministerijos pripažinimą ir teisę lietuvių kalbos kurso užskaitymui pilnu kreditu XIII gimnazijos klasės baigimo rėmuose.

Kai suminimos pavardės, tų asmenų ("rūpestis ir kontaktavimas įtakingų asmenų"), visiškai nėra paminėta tuometinė (1972-1974) KLB Londono apylinkės valdyba, kaip paprastai, kad jos darbai jos kadencijoje būdavo jūsų savaitraštyje minimi.

Šiuo laišku nemažinamos suminėtų asmenų įdėtos pastangos ir darbas šiam atsilie-
2 PSL.

kimui. Tačiau faktams atžymėti, jūsų korespondento pranešimas šiuo patikslinamas. Tuolaikinė (1972-1974) KLB Londono apylinkės valdybos iniciatyva buvo siūstas raštinškas pareiškimas Wright Komisijai ir Londono miesto švietimo yadybai. Vėliau pasiteiravimais bei pakartotais užklausimais toms instancijoms, šis neeilinis atsieikimas šeštadieninės liuanisnės mokyklos naudai (kuria bendruomenė ir turi rūpintis) gavo pirmąjį viršminėtą pripažinimą.

Iš Jūsų korespondento aprašymo, gali kam atrodyti, kad šis atsieikimas per "specialius" kontaktus atliktas (taip jis pabrėžia), bet jis atsieiktas dėka darbo, iniciatyvos ir atkaklumo. Dėka užsispyrimo ir teisėtų reikalavimų tuometinės KLB Londono apylinkės valdybos, įskaitant Petruskienės ir Pociaus bendras pastangas. Kai be gni-
nės nėra karščio ir be karščio nėra jėgos, kad ratal suktyti. Tad ir šiuo atveju, visi faktoriai buvo reikalingi. Okad veiklos ratal ir toliau judėtų, korespondentai turėtų tiksliai tokius įvykius aprašyti.

Su geriausiais linkėjimais ir pagarba E. Petruskas London, Ont.

RELIGIJOS "KLESTĖJIMAS" SOVIETIJOJE

Kaip religija "klesti" Sovietų Sąjungoje, kaip ten tikintieji persekiojami, bažnyčios uždarinėjamos ar paverčiamos sandėliais, mes labai gerai žinome. Bet vis atsižanda naivėlių, kurie nenori patikėti, kaip ten iš tiesų būtų.

Štai paskutiniame Maskvoje anglų kalba leidžiamo savaitraščio "Moscow News" (Nr. 20, gegužės 25 - birželio 1 d.) numeryje yra įdėtas atsakymas į kažkokio belgo, Mr. Emile Pirmez, laišką. Tas belgas, atrodo, pats yra lankęsis Sovietijoje, lankęs bažnyčias ir savo akimis matęs, kokia ten ta "religijos laisvė ir klestėjimas", bet apsimetęs naivėliu, panoro pasiteirauti ir ką oficialūs propagandininkai tuo reikalu pasakys.

Į to belgo pasiteiravimą laikraštyje atsakė kažkoks N. Vladimirovas, greičiausia, laikraščinio redakcinio štabo narys. N. Vladimirovas rašo, kad tas belgas savo laiške tarp kitko teiravėsis, kaip čia yra, kad Sovietijoje, kur bažnyčia atskirta nuo valstybės ir negauna jokios medžiaginės paramos, tačiau dvasininkai, jo nuomone, gyveną labai pasiturinčiai (!)

Čia N. Vladimirovas ir pradeda savo "pamokslą". Esą, Sovietų Sąjungos konstitucija garantuojanti savo piliečiams visišką religijos laisvę, bet kartu leidžianti ir pilną ateistinę propagandą. To pasekoje per paskutinius keletą dešimtmečių "socializmo valdymo" tikinčiųjų skaičius labai sunykęs. Dėl to daugelis mažesnių parapijų nebegalėjusios ekonomiškai išsilaikyti ir susijungusios po kelias į vieną vienetą. Taip "apsijungus", tikinčiųjų skaičius vienam dvasininkui aptarnauti labai pakilęs, iš tikinčiųjų surenkamos aukos taip pat padidėjusios, užtat ir dvasininkų materialinė gėrovė taip pakilus. (Koks naivus paaiškinimas to, ko nėra!).

Bendrai, esą, Sovietijos gyventojų pajamos per pasku-

tinus 30 metų nuo karo pabaigos padidėjusios ketveriopai, kas, be abejo, turėtų atsiliepti ir į dvasininkų pajamas. Į to belgo užmetimą, kad, esą, kai jis lankė kelias Maskvos bažnyčias, jose tematė tik sulinkusias senutes, kurių "piniginiai ištekliai turėtų būti labai riboti". Ir į tokį labai nemalonų klausimą apskrusis N. Vladimirovas rado tinkamą atsakymą: esą, pas rusus jau yra tokia tradicija, kad namų šeimininkės kartu kontroliuojančios ir visos šeimos pajamas (!) O ar tos bobutės tikrai yra namų "šeimininkės" - N. Vladimirovas galvos nelaužo.

Beaškindamas dvasiškijos "praturtėjimo" reikalą, N. Vladimirovas nuklysta ir į lankas. Esą, atsimintina, kad senovėje tikintieji bažnyčiai turėję atiduoti dešimtinę, tai yra bažnyčią šelpę natūra, kas ne taip jau buvę gera. Kas kita, esą, dabar: praturtėję sovietiniai piliečiai bažnyčiai sumetą nemažas pinigų sumas, nuo ko ir dvasininkų gėrbūvis labai pakilęs...

Esą ir dvasininkai, jei jie vedę (turima galvoj stačiatikius), naudojami toms pačioms teisėms, kaip ir visi sovietiniai piliečiai: jie gauna tokį pat butą ir galį leisti savo vaikus į aukštąjį mokslą, kas vieno vaiko išmokslinimui valstybei kainuoja po apie 5000 rublių...

Toliau dar gražiau: tas netikėlis belgas vėl teiraujasi, kaip yra, kad jis bažnyčiose matęs tiek daug jaunų kunigų, o dvasininkų seminarijų Sovietijoje jų nėra. - Netiesa! - sušunka Vladimirovas. Sovietų Sąjungoje bažnyčia turinti teisę paruošti dvasininkus sau pati, turinti dvasinės akademijas Zagorske ir Leningrade, taip pat ir kelias kunigų seminarias kur kitur (o kur?). Čia valstybė nesikišanti į tai jau pačios bažnyčios reikalas, kaip ir kokius kunigus ji pasiruošia ir iš kur lėšas jiems išmokinti gauna... Ar nenušnekėjai, drg. Vladimirovai? Okam Maskvoje sėdi "kulto reikalams komisaras": kokios jo pareigos ir ką jis veikia, jei jau taip "nesikiša"?

Baigdamas jis dar pridėda, kad jų bažnyčios veikla nėra varžoma, tas, esą, matosi ir iš to, kad valstybė savo spaustuvėse leidžianti bažnyčiai atsispausdinti tam tikrą kiekį religinių raštų, kuriuos bažnyčia pati pardavinėja tikintiesiems už sau norimą kainą (tai yra, "padaro" pinigų, ar ne?). - Bet kiek mums žinoma, Sovietijoje nėra nė vieno religinio leidinio, netgi nė maldaknygių. Žmonės naudojami senomis, susidėvėjusiomis, dar iš prieškarinių laikų maldaknygėmis. Tiesa, paskutiniu laiku Lietuvoje buvo leista atspausdinti labai menką kiekį Naujojo Testamento, bet per 30 sovietinio režimo metų tai jau tik menkinėkis. (ab)

PIRČIUPIO SUKAKTUVĖS

1974 m. birželio 3 d. suėjo 30 metų, kaip vokiečių policijos daliniai SS, vaovaujami pulk. lt. W. Titel, sunaikino PIRČIUPIO kaimą, Vilniaus krašte/apie 30 km. nuo Trakų. Ten žuvo 119 lietuvių - 58 vyrai, 61 moteris, jų tarpe 49 vaikai iki 15 m., 14 vaikų iki 5 m. ir 4 kūdikiai. Bu-

Girdėti, kad mūsų spaudos žmonės tuos atsiminimus surinks, sutvarkys ir bus medžiaga, kaip auksas Lietuvos istorijai.
J. Kelmas.
Toronto, Ont.

Vaikų kavinė "Pasaku" Kaune.

vo sudegintos 27 sodybos.

Tose šaudymo žudynėse dalyvavo SS 16-o pulko kareiviai, vadovaujami SS pulk. lt. W. Titel. Šaudytojų kareivių pavardės: E. Nickel, W. Schwelmann, G. Jans, B. Schmiedemann, Otto Hofmann, Kurt Menzel, R. Dabelstein, H. Einfeld, E. Meschke, G. Waising, leit. Albers, leit. Akermann ir kt.

1946 m. Rygoje

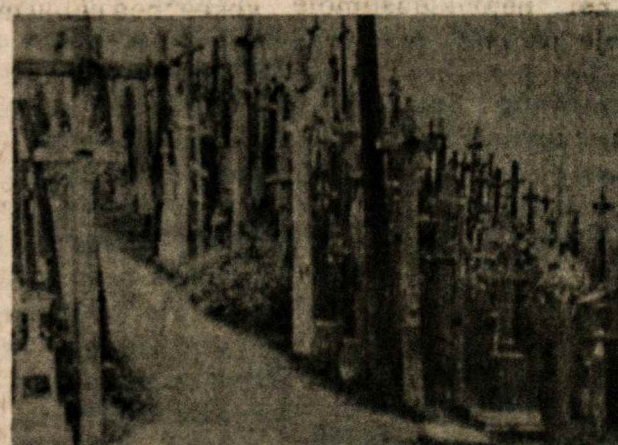
Tribunolas juos nutelsė.

Bet iki šiol nesurasti pilno sąrašo žudikai SS pulk. leit. W. Titel, leit. Akermann, leit. Ralf, leit. Ryk, leit. Schlicker ir kt.

Nuo 1941-V-22 iki 1944-X. vokiečiai daug lietuvių sušaudė. Kas atsimena faktus ir pavardes turėtų juos užregistruoti.

P.S. Faktai iš "Švyturio", 1974-V., 10 nr., Vilnius.

IŠ KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS LIETUVOJE

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika"

Tardymai dėl kryžiaus nešimo į Kryžių kaimą 1973 gegužės mėn.

1973.V.20 vakare saugumiečiai atvyko pas šiaulių miesto gyventoją Mečislovą Jurevičių, gimusi 1927 m., ir nusivėžė į saugumo būstinę. Čia Mečislovas buvo tardomas: ar nešęs kryžių, kokių kelių eję, kiek žmonių nešę kryžių, kas organizavęs kryžiaus nešimą, kas padirbęs kryžių, kokie kunigai paskatinę nešti kryžių... Jurevičius atsisakė, kad kryžių daręs ir nešęs jis vienas. Jurevičius dar buvo klausinėjamas, už ką anksčiau būvęs teisėtas.

- Už Stalino klaidas.
- Baik šmeižęs Staliną! - šaukė saugumiečiai. - O, jums dabar reikalingas Stalinas.

Toliau Jurevičius buvo klausinėjamas, kokius kunigus pažįstas, kas bažnyčioje patarnaujęs Mišioms, su kokiais žmonėmis turįs reikalą ir t.t. Jurevičius pareiškė, kad daugiau į klausimus neatsakinėjęs. Tardytojai Jurevičių vadino fanatiku, gėdino, kad gausias kalgėjimo daugia negu pirma kartą, kad nuvesią į daboklę, suleisią vaisių ir t.t. Pagaliau liepė stovėti prie sienos. Nepabūgęs gėdindami Jurevičius buvo paspaudintas. Taip praėjo visa naktis.

Rytą vėl tardymas: kas mokęs vaikus Mišioms patarnauti? Su kokiais kunigais daugiausia kalbėsi? Kas Mišioms patarnauja? Po pietų atėjo prokuroras paklauso, kodėl jis tyli? "Visiškai duosit dešimt metų", - paaiškino Jurevičius.

Vakare Jurevičiui leido parsieiti namo ir prisistatyti gegužės 23. Ta dieną vel buvo tardomas ir gėdinamas, tačiau Mečislovas tylėjo. Jam vel buvo įsakyta ateiti į saugumą gegužės 29. Saugumietis reikalavo viską surašyti, o paskui aiškino apie religijos laisvę, kad kunigai žmones apgaudinėjo.

KELEIVIS Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPAATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJE MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽŲ APRAŠYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAS KLENĖ VEDA TEISINŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$ 7.00

PRANEŠIMAS IŠ ANTIKOMUNISTŲ LYGOS KONFERENCIJOS

(Septintojoje konferencijoje pranešimą padarė Abraham Shifrin, prieš 2 metus išleistas iš kalėjimo ir Rusijos)

Jis pirmausia atsiprašė už blogą anglų kalbą, kurią jis kiek pramoko komunistinėse USSR koncentracinėse stovyklose ir kalėjimuose.

Man sunku apsaityti, trumpoje kalboje, tėsė buvęs kalnys, apie gyvenimą, nelaimingą gyvenimą, visoje USSR ir jos pavergtuose kraštuose. Ypatinai sunku apsaityti, o dar sunkiau suprastaišvė gyvenantiems žmonėms, kas per gyvenimą Sovietų Sąjungoje ir ką tai reiškia nuo pat užgimimo iki mirties būti rgu. Sovietų Sąjungoje, jūs galite matyti tūkstančius vergų stovyklų ir kalėjimų, kur žmonės kenčia, dažniausiai be tikro prasikaltimo. Šitokias vietas USSR žmonės vadina, "mažomis suvereninėmis valstybėlėmis", kurių piliečiai valdomi, kaip išmuštruoti "gyvuliai" cirkuose. Bet gl visą USSR piliečiai vadina "Didžioji Zona-Didžioji valstybė", kurios piliečiai "gyvuliai" leidžiami kiek laisvau pasiganyti, bet visada ant rėvės ar supančioti. Kaip dideliame cirke. Kitais žodžiais visa Sovietų Sąjunga yra didelė 220 milijonų gyvulių, koncentracijos stovykla.

Man labai sunku išaiškinti, ar atvažduoti jums, kaip yra įmanoma, kad šitoks di-

dels kraštas yra valdomas, lyg kad būtų viena didelė koncentracijos stovykla ir neįvyksta perversmas, kaip kad kituose kraštuose galėtų būti. Laisvam žmogui tai ne suprantama nei iš pasakojimų, nei iš ten kelių turistinių dienų praleidimo nurodytose vietose. Reikia ten gimi, augti ir užaugus gyventi, ir tai daug ko nežinoti, iki nepateksi kalėjime ir koncentracijos stovykloje.

Aš gimiau Sovietijoje, aš augau ten, mokiausi ten. Aš 14-ka metų buvau kalinamas ir po konc. stovyklas tampomas. Čia būdamas laisvame krašte aš nemanau tylėti.

Komunizmas nebūtų iki šiol valdęs banditiškai kraštą, jeigu nebūtų savo piliečius pavertęs gyvais automatais pagal jų norus, kuriems mes galim duoti pavadinimą: "HOMO — SOVIETIKUS", tai reiškia visos žmogiškos funkcijos apverstos kojom aukštyn. Pav: aš mačiau, kalbėjau su tūkstančiais kalmiečių, kurie buvo kalinami už tai, kad davė pakeleivui pavalgyti, pagal, KGB kaltinimą "maistiniai partizanai".

Meilė — ypač šeimos meilė, yra natūralus dalykas žmogaus, net ir gyvulių gyvenime, bet USSR sistemoj ji naudojama vienai kitų sekimui.

Kada tavo artimas mielas asmuo areštuojamas, tada laisvėje esanti pakviečia ir pastūlo: "Sek savo kaimynus, savo tolmesnes gimines ir pranešdink mums, tada tavo artimausiam, mylimiausiam bus ir lengviau, ir galės išleisti laisvę. Taigi jūsų artimasis jūsų rankose: jūs padėsite mums, mes jūsų artimausiam."

Tokiu būdu žmonos, vyrai, vaikai, seneliai, dėdės, tetos palieka išdavikais kitų tam, kad padėtų savo artimiesiems.

Kitas pavyzdys: kritika, pokalbiai, opinių skirtumai kituose kraštuose yra labai normalūs dalykas. Bet USSR esi išdavikas. Komunistų partijos nuomonė yra visų piliečių nuomonė ir jokių diskusijų negali būti. Nes busi apkaltintas antisovietiniu suklėliu.

Kalėjimus ir koncentracijos stovyklas galima matyti prie kiekvieno didesnio miesto ir pačiame mieste po kelius. Net ir netoliese prie mažių miestelių, gali matyti 2-3 darbo stovyklas, o pačiame miestelyje vieną kalėjimą. Kal kuruose vietose /kur valdžiai reikalinga neapmokamos darbo jėgos, yra šimtais ir tūkstančiais tokių darbo stovyklų. Naujų miestų sta-

tyba Sibire, anglų kasyklos, aukso kasyklos, naujų kelių tiesimas, plentų ir gelžkelių tiesimas, stiprinimas Kinijos USSR sienos ir t.t.

Aš turėtu būti objektyvus, kalbant apie dabartines konc. stovyklas. Daug kas pasikeitė nuo Stalino laikų. Pats Kruščiovas viešai pareiškė, kad Stalinas nužudė 15-ka milijonų, bet manoma, kad tas skaičius buvo daug didesnis.

Dabar kaliniai jau nežudomi, bet jie dirba labai sunkiai ir KGB stengiasi, kad kaliniai nepavalygtų kiek reikia. KGB draudžia gauti kaliniams maisto siuntinius.

USSR, žmonės gyvena kooperatiniuose namuose, nuo trijų iki penkių šeimų gyvena atskiruose kambariuose, bet vienas koridorius, vienas praėjimas ir visiems viena bendra virtuvė. Tas padaryta specialiai, kad galėtų lengviau sekti jų piliečių "vergų" gyvenimą — pokalbius. Bet to lengviau jų sekimas sekti judėjimą ir elgesius. Žmonės, kurie sekli pastebėti, kad nieko nesako prieš jų režimą, visada elgiasi pagal komunistų norus, yra pakviečiami į KGB istaigą. Jiems pasiūloma extra darbelis, sekti kitus prie savo gyvenvietės, koridoriuje pasišnekėjimus, virtuvės pokalbius ir jiems pranešti. Už tokius pasidarbavimus, pilietis gauna geresnį butą, daugiau kambarių, o dar už geresnį pasidarbavimą, gauna teisę pirkti automobilį ir sanatorijoje praleisti geras atostogas. Dar ir alga bus pakelta, nors dirbtum tą patį darbą, kurį dirbai prieš tai. Jūs turėtume suprasti, kad ten, USSR, tas labai svarbu. Žinokite, kad tokiame dideliame, militariniame stipriame krašte, piliečiai visada dirba pusiau alkani.

Inžinieriaus, gydytojo, ar lietu. Jie atženklini rašdona kito aukštesnio išsilavinimo apjuosa ant rankovės. Jie dašmens uždarbis gali siekti ro su kaliniais ką nori, o jų nuo 80-150 rublių. Pristime — žiaurumą sunku apsaityti.

Po 12-kos valandų sunkaus darbo dar reikia du kart į savaitę eiti į KGB pamokas. Yra tokių, kurie nelina. Tada administracija tokių istumia į vienutę be vandens ir maisto, o visvien turi eiti, atlikti normalias valandas darbe.

Specialūs nusikaltėliai, kurie priešinasi stovyklos poliočiai, būna išvežami į disciplinuotas stovyklas, kaip Vladimir, Irkutsk, Sempalatinisk, arba į bepročiams skirtas: Kazan, Černiačovsk, Orjol. Ten gyvenimas tikras pragaras. Ten kaliniai laukomai be apšildymo, be šviesos, be oro. Tokiose vietose daug kas persipjauna sau pilvus, gyslas, persiduria ausis/būbnelius/. Prieš mirstant, jie išsistatruoja ant savo kaktų užrašus: "MIRIAU DĖL KOMUNIZMO" — KOMUNIZMO VERGAS". Aš pats esu matęs tokius išstatruvimus ant veidų. Taip pat mačiau, kaip vienas kalnys nusikryžiavo pats save.

Vieną aš galiu jums pasakyti — linksmą ir garbingą žinią: žmonės, gyvendami tokioje padėtyje yra labai artimi vieni kitiems. Ten kaliniai labai solidarūs ir neranda skirtumo tarp tautybių ar šitiktinimų, bei religijų. Pav: kada mano draugai KGB nedavė pasimatymo su jo žmona /kuri irgi buvo kalinama kitoje stovykloje/, tai ukrainiečiai, pabaltiečiai ir rusai draugai paskelbė badavimo stovį.

Komunistai skelbia draugystę tautoms, bet jie jos bijo, jie bijo atidaryti savo gyvenimo duris, nes pamatys pragarą, o ne gyvenimą. Todėl aš baigiu sakydamas: Viso Pasaulio Tautos Vienytės išlaisvinti komunizmo pavergtas tautas! Kova prieš Komunistinius ir Fašistinius ŽUDIKUS!

J. K.

KAS ŽINOTINA JAUNIEM LAIKRAŠTININKAM

(Pradžia 27 numerioje)

Esą, gyvename Amerikoje — krašte, kur yra didžiausia laisvės paaušpados laisvė. (Tas pats ir pas mus — Kanadoje — Pr. Alš.). Tokios spaudos laisvės mes, girdi, neturėjome nei nepriklausomoje Lietuvoje pačiais demokratiskiausiais jos metais.

Savo laikraščiuose, žurnaluose ir kituose spaudos organuose mes galime išsakyti, išdėstyti laisvai visas savo mintis, idėjas, net valdžios kritiką. Viskas tau spaudoje leista, išskiriant tik nusikaltimeis.

Bet tokia spaudos laisvė mus įpareigoja.

Pirmausia tie, kurie gali spaudoje rašyti, turi jiems duotąją spaudos laisvę ir pasinaudoti. Rašyti į spaudą yra visų gebančiųjų daryti pareiga, tegul ir ne kokia teisinė o moralinė ar, sakykim, bendruomeninė.

Toliau, duotoji spaudos laisvė rašančiuosius įpareigoja daugiau save kontroliuoti, nerašyti tai, kas nesiderina su teise ar morale, su spaudos etika, su viešuoju interesu. Rašantieji turi turėti daugiau atsakomybės jausmo.

Kiek anksteliau šiame referate minėjome apie reikalingą lietuviui žurnalistui tobulinti savo asmenybę, taigi dabar — kas gi yra toji asmenybė, ko kio to žodžio sąvoka? Tuo reikalu leisime pakalbėti A. Zubrui (iš "Mūsų Pastogės"):

Esą, psichologai nelabai mėgsta kalbėti apie asmenybę, nes šios sąvokos turinys labai įvairiai suprantamas.

Moraliniai, pedagogai ir šiaip laikraštininkai asmenybės sąvokai priskiria ir vertybės turinį, o dėl to kyla nesutarimų. Vieniems, pavyzdžiui, Liuteris, Leninas ir Hitleris yra asmenybės, kitiems — piktieji genijai, griovėjai. Tačiau vieni ir kiti, atrodo, sutaria šiuos asmenis turėjus stiprią valią bei nepalūžtamą energiją, aiškius tikslus. Šiems tikslams pasiekti — jie sugebėję organizuoti padėjėjus, taigi, yra

(Referato mintys) turėję didelį organizacinį sugebėjimą. Šia tad prasme, atrodo, galėsime kalbėti apie asmenybę visiems priimtina kalba.

Psichologijoj labiau mėgstama asmenis bei individo sąvokos, nes dėl jų mat yra bendras sutarimas.

Kiekvienas asmuo bei individas yra skirtybė, nes nesutinkamas gyvenime lašas lašan panašus žmogus žmogui. Net vieno ir to paties gyvybinio prado dvyniai, savo išore kartais būdami neatskiriama panašūs, skiriasi savo dvasia, nes formavosi, vis dėlto, kiek skirtingose gyvenimo aplinkos sąlygose. Visiškai vienodos gyvenimo sąlygos neįmanomos: skirsis mokykla, draugai, skaitomos knygos ir šiaip išpūdziai, sirgtos ligos, patirti laimės ar nelaimės išgyvenimai. Pagaliau, ir labai panaši kūno konstrukcija per gyvenimą išsiskiria: dėl skirtingo maisto, dėl organizmo sušlubavimų, dėl vidinių sekrecinių liaukų produkcijos suvairavimų. Visa pavelkia tai, ką mes vadiname dvasios reiškiniu, kas, pagaliau, ryškiausiai atskiria asmenį bei individą, nuo kito panašaus asmens bei individo. Tačiau kai kalbame apie asmenį bei individą, tuo vardu vadiname kiekvieną žmogų, nežiūrint jo gabumų, kūrybingumo, charakterio ypatybių etc.

Asmenybė esame linkę vadinti tik tokį asmenį, kuris savo inteligencija, savo charakterio ypatybėmis yra praešokęs vidurkį. Tau sau — žmogus, nepasikartojantis. Net jei toji pat asmenybė antrą gyvenimą gyventų, nebebūtų toji pati asmenybė, nes ją formuojantieji aplinkos faktoriai — niekad nebebūtų vieni ir tie patys. Etinė asmenybės vertė — likti ištikimu sau pačiam, likti tuo, kuo esi, likti sau žmogui.

Iš to patrauklumas kitiems, nes ir aplinka tokiame žmoguje mato atbaigtą, pastovią ir permatomą asmenybę, kuriai galima pasikliauti — pasitikėti. Šioji asmenybės sa-

vybė — nors ir ryški — tačiau nėra patiesminė, o tik, greičiausiai, rezultatas. Pagrindinis dalykas — tai patį žmogaus vidinė sąranga...

Dorovė yra asmenybės pagrindas, bet asmenybė kuria ir savo pačios dorovinės normos. Tokios asmenybės yra buvusios visi didieji dorovinio ir religinio gyvenimo atnaujintojai, naujų religijų bei judėjimų kūrėjai. Tokie yra buvę Mozė, Laotce, Buda, Konfucijus, Liuteris ir kiti. Apreikštosios Kristaus religijos ir dorovės ryškiausioji apaštališkoji asmenybė yra šv. Povilas.

Karo meto genialiosiomis asmenybėmis laikome Aleksandrą Makedonietį, Hanibalą, Cezarį, Atilą, Napoleoną etc. Politinės demagogijos tokiomis asmenybėmis, patinka ar nepatinka, privalome laikyti Lenina, Hitlerį, Goebelsą ir Stalina. Meno pasaulyje visi tie, kurie iki šių dienų išliko gyvi, nežiūrint šimtmečių dulkų. Tai paslaptingoji Homero asmenybė, Greta Euripido, Sofoklo, Vergilijaus, Dantės, Servantes, Šekspyro, Goetės, Dostojevskio, Tolstojaus genijai. Tapyboje Mykolo Angelo, Rafaelo, Leonardo da Vinčio, Rubenso, van Eycko, van Dycko, Rembrandto Duererio ir kitų asmenybės.

Lietuviškojo gyvenimo didžiosiomis asmenybėmis laikome karo genijų Vytautą, lietuviškojo rašto kūrybos pradininką Mažvydą, švietėją vysk. Valančių, dailininką Čiurlionį, laikraštininką Kudirką. Žinoma, siauresne prasme tokių asmenybių yra šimtai ir tūkstančiai mūsų gyvenime. Jos auga ir bręsta dar ir šiandien.

Toliau šis tas jauniems laikraštininkams apie tai, kaip nebūti savo laikraštiniame darbe per daug rūgščiam. Reikia, anot manęs paties, ieškoti "aukso vidurio" (Žiūr. ma — nąjį rašinį "Lietuvyje Žurnaliste", 1973 m. birželio numerioje).

(Bus daugiau)

Pasaulio Antikomunistų Lygos konferencijos prezidiumas, balandžio 8 — 11 d. d. Washington

IR NE SAPNAVAU

(FELJETONO VIETOJ — MOTIEJUS D.)

Ta žiema pasirodė kažkaip netokia kaip kad turėtų būti. Čia tau viena diena sušala kaip reikia ir sniego pasirodo, — žiūrėk jau kitą dieną — lyja, lyg iš kibiro pila, o jau artėjant pavasariui, vėl žiema virto, ir tu žmogus žinok ar gamta prisiziūrė jus į žmonių beprotiškumą pati be tvarkos liko, ar žmogus nuo jos pavizdį paimė, bet vienu žodžiu pasakius atrodo lyg viskas apvirtu aukštyn kojomis.

Mosikuodamas rankomis ir šokinėdamas per vandens tel-

kinius gatvėje, Staniulis, niūnuodamas kažkokią savotišką nutraukimą meliodiją, ir rodos kad iš pragaros skubėjo išlekti pro vartus iš darbovietės, tiesia linija nekreipdamas dėmesio į jokią eismo taisyklę, pabėgoms ilėkė visiems jau čia dirbantiems žinomą aludę. Visai nėra ko stebėtis tai buvo pirmadienis, o gi visiems yra žinoma po savaitgalio, kad ir normaliam laike, tai buvo lyg taip pat būtina, kaip ir užpūčiuoti baigus darbą kortelę. —

negi ginsies nuo braškančių apiausių ir galvos su kokiomis tai bobiškomis tabletėmis, kad čia tavęs laukia tikrieji ir jau seniai išbandyti vaistai, — putas šaltas alutis, išsipūtę žemos bonkutės, o retkarčiais ir iš plėčutės kokio stebuklingo skystimėlio slapta prilašinama, kad pakeltus pagreitintus pačių valstybių veikimą, priklausomai nuo pačio pasigydymo formos ir buvusio savaitgalio eigos. Tik dar nespėjus uždaryti aludės durų, Staniulis garsiai pritradamas dideliu dešinės rankos mostu sušuko:

— Še šis Labat prašau, — ir priešingai pirmam skubiam

(Nukelta į 5 psl., 3 psl.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

KELETAS VALANDŲ STRATFORDO FESTIVALYJE

Alfonsas Nakas

Su 1974-ųjų vasaros, arba 22-jo sezono programa Stratfordo Festivalyje šio laikraščio skaitytojus supažindinau prieš porą mėnesių. Dabar bent trumpai noriu pateikti savo išpūdžius iš dviejų neseniai matytų vaidinimų. Pirmąją šios vasaros kelionę į Stratfordą atlikome birželio 21-22 dienomis. Birželio 21 d. matėme Shaekespear'o Love's Labour's Lost, o birželio 22 d. - Moliere'o - The Imaginary Invalid. Abu veikalai vaidinami Festivalio teatre.

Love's Labour's Lost

Tai antrasis Shaekespear'o scenos veikalas iš beveik trijų tuzinų parašytas kažkada tarp 1588 ir 1594 m. /pirmasis "The Comedy of Errors", 1588-1593 m. / Žanras - komedija. Priešingai daugiui kitų ano genialaus dramaturgo ir poeto veikalų, neatremta į jokių istorinius faktus /šekspyrologai pagrindi niuose charakteriuose ieško tuolaikinių Anglijos didžiųjų, bet kūrėjų veidų, bet tai tik spėliojimai/. Yra pasikartojimų, netikslumų, nelogiškumų. Trumpai, "Love's Labour's Lost" yra laikoma vienu iš prasčiausių William Shaekespear'o veikalų, rečiausiai pasirodančių pasaulio teatrų scenose. Vis dėlto, kanadiškas Stratfordas į savo modernią sceną kasmet išvelkąs po du-tris Shaekespear'o veikalus, "Love's Labour's Lost" rodo jau antrąjį kartą. /pirmą kartą statė 1961 m. /

Komedijos turinys labai paprastas ir lengvas. Na varre valstybės laikus karalius Ferdinandas /vaidina Brian Petchey/, kartu su trėmis savo didikais - Berown/Nicholas Pennell/

Longaville / Gordon Thomson / ir Dumaine/ Jan Muszynski/ - sutaria trejims metams užsidaryti karališkuose rūmuose, juos paversti lyg maža akademija ir studijuoti filosofiją, literatūrą, žvaigždes. Vienas kitam pristekia, kad šio nutarimo laikysis, ir, svarbiausia, nė iš tolo neprisileis moterų. Tuo tarpu, su diplomatine misija atkeliauja Prancūzijos karaliaus dukterė / Dawn Green - halgh/, bei trys jos palydovės - Rosaline /Pat Galloway/ Maria/Pam Rogers/ ir Katharine/Marti Maraden/. Keturios damos greitai įsibrauna į jaunų viengungių gyvenimą. Vieton filosofijos ir žvaigždžių stebėjimo, keturi išimylėjėliai ima rašyti sonetus ir išdarinėti kitokius triukus, kad tik kiekvienas savo mylimą laimėtų.

Svarbiausias roles Shaekespear'eas šiojekomedijoje davė ne karaliui ir princesei, o didikai Berowne ir princesės palydovei Rosalinai. Veikalo režisierius Michael Bawtree neapsiriko pirmojo rolei parinkdamas Nicholas Pennell, o antrosios - Pat Galloway, abu įdomius, spalvingus aktorius. Kadangi Shaekespear'eas tiksliai savo veikėjų amžiaus nenurodo, tai kiek nustebome matydami Don Adriano de Armado/William Hutt/kaip nuakvošusį senį. Įdomus, elegantiškas senelukas, buvo keturių damų palydovas Boyet / Edward Atienza/. Jei būčiau vienos iš jų tėvas, su tokiais seniolais bijočiau į keltinę išleisti... Puikiai valdyba stebino trylikametis Ian Macdonald, atlikęs de Armado pažįstą vaidmenį.

Komedijos atmosfera, pasakyčiau, perdėm demokra-

tiška. Ne tik visi kilmingieji po sceną laisvai švaistosi, bet ir kaimietis Costard/Le-wis Gordon/ ir laisvo elgesio kaimietė Jaquenetta/Pat Bentley - Fisher/ kilmingųjų kompanijoje jaučiasi kaip namie, ne tik laisvai visiemis dantis rodydami, bet ir repleikuodami, ir pašlepdami.

Pastatymo daulininkas Sam Kirkpatrick apgėrė visus didžiūnus ne auksu - sidabru blizgančiomis uniformomis, o šviesiai gelsvais, rusvais miestiečių rūbais. Į akis krito trys rūkoriai. Net keletą kartų, į grindis degtuką pabrėždami, sau plonas cigaretes degėsi Berowne ir Rosaline /sic!/, o vienoje scenoje pypkę užsidėję ir dūmų kamuolius leido Sir Nathaniel/Richard Curnock/. Nemažą džiaugsmo žiūrovui padarė romantiška Alan Laign muzika ir pora skambių dainų.

Trumpai - iš šio pastatymo gavome daug, daug daugiau, negu važiuodami tikėjomės.

The Imaginary Invalid

Kad Molière'as sukūrė pastatusi kandžią komediją, pavadintą "Netikru Ligoniu", /galėtumėm dar versti "Išvaizduojantį Ligonį", nes originalas - "Malade Imaginaire"/, sužinojau tik gavęs šio sezono Stratfordo festivalio programą. Kad šia komedija amerikiečiai visiškai nesidomi, patyriau po 5 bibliotekas ir pusę tuziną didžiųjų Detroito knygynų belandžiodamas, komedijos pasiskaityti, ar eventualiai ją knygos formoje nusipirkti beleškodamas. Kad "Malade Imaginaire" yra viena pačių geriausių Molière'o komedijų, kad ji rašyta kūrėjui sunkiai sergant ir, tik-

riausia, įpinta asmeniškų išgyvenimų, kad Molière'as šią komediją sukūręs už kelių mėnesių mirė ir tai yra patikintis jo veikalas - visa tai patyriau tik prieš pat spektaklį eidamas, ar tik iš jo išėjęs.

"Imaginary Invalid" su-tirštintom spalvomis parodo hipochondriko vargus, jo šeimos narių ir tarnų reakcijas, gydytojų hipokrizę. Juokiesi iki ašarų, bet kai imi liai, tas ašaras šluostyti, tai pa-junti, kad gal ne dėl juoko jos atsidaro.

Komedijoje valdina per tu-ziną aktorių. Vieni iš jų tu-ri ilgesnes roles, kiti tik niais, ar chaluatų. Sėdi savo

trumpam tepastirodo, bet kaip kiekvieno genialaus drama-turgo veikale, visi jie labai reikalingi ir ne veltui į sceną išleisti. Taip, sakysime, To-mas Diafoirus/Nicholas Pennell/turtuolio gydytojo sūnus, pats medicinos studijas be-baigęs, čia parodomas juoką keliančia, bet ir pasigallėji-mo verta karikatūra. Hipo-chondriko Argono žmona Be-line/Dawn Greenhalgh/-hi-pokritė, patalkūnė, norinti pa-siglemžti "Ligonio" turtus, o dukteris atiduoti į vienuolyną Angelique/Pamela Brook/-Argano dukterė, įpinta į patį in-trigų vidurį. Sakau, visi jie labai reikalingi, kaip lauro-dėliai.

Bet scenos vidury sėdi svarbiausia veikalo figūra Argan-William Hutt. Su nak-tine kepurėle ant galvos, su ilgu naktiniu rūbu /marški-

Scena iš The Imaginary Invalid pastatymo
Stratforde William Neelles vaidinąs Beralde
William Hutt Aragan.

Nuotrauka R.C. Ragsdale

plačioje kėdėje ir balsiai serga... Kartais jis pakyla iš tos kėdės, nes gydytojai liepia pasivaikščioti. Kartais kaip kulka šauna ir būdėlė - išvietė. Kartais su lazdele po kambarį pagainioja tarnaitę. Bet daugiausia sėdi, serga ir serga, ir serga. Dramaturgas Molière'as norėjo, kad jis ten sėdėtų ir sirgtų. Režisierius Jean Gascon norėjo, kad jis ten sėdėtų ir sirgtų. Jis, Argan, vieno iš pačių geriausių Stratfordo aktorų William Hutt'o suvaidintas, buvo tikras drama-turgo ir režisieriaus triūnas. Gl didžiausias to akto-riaus ramtis, geriausias įrankis intrigai stumti ir ne paprastoms situacijoms vystyti buvo gudrioji, akliplėšioji tarnaitė Toinette - Pat Galloway. William Hutt ir Pat Galloway pelnytai nusi-nešė spektaklio garbę. Neveltui, spektakliui pasibaigus, jiems dviems publika stačia porą minučių plojo, šūkaudama bravo, bravissimo.

Kostiumai/Tanya Moisel-witsch/buvo įdomūs. Muzika/Gabriel Charpentier/ypač stipriai pasireiškė komedijos gale, masinėje dainų-šokių pynėje, kai apie ligas viską žinantis Arganas, išlaikęs egzaminus, pats buvo doktorizuotas.

Tiek daug kalbama apie Stratfordo festivalį JAV spaudoje! Kritikai dažnai prieš-tarauja vienas kitam. Bet publika į tą Ontario provincijos miestelį veržte veržiasi. Ir čia aprašytuose spektakliuose nebuvo likę nė vienos tuščios kėdės. Įdomu, ar Kanados lietuviai Stratfordu pasinaudoja?

STEPONO KOLUPAILOS MONOGRAFIJA

Filisterių Skautų Sąjunga praneša, kad leidžia pasaulinio mąsto lietuvių mokslininko, profesoriaus Stepono KOLUPAILOS monografiją.

Prof. Kolupaila buvo ne tik žymus šio šimtmečio hidrologas, bet ir jūdrus lietuvių visuomenininkas, paskaitininkas, LE bendradarbis. Pradėjęs akademinį darbą Rusijoje, profesoriavo Vytauto Didžiojo ir Notre Dame universitetuose, mirė prieš 10 m JAV-se.

Ši įdomi knyga jau spausdinama, bus 464 puslapių, pasirodys šių metų rudenį. Leidžia Akademinės Skautijos Leidykla. Plačiau žinių tils kituose šio laikraščio numeruose.

NEPAMIRŠKITE KONKURSO JAUNIEJI ŽURNALISTAI!

Ar atsimenate, kad 1974 m. lapkričio 1 d. baigiasi terminas pasiūsti straipsnius arba jų kopijas, tilpusius mūsų spaudoje nuo 1974 m. sausio mėn. 1 d. Konkurse gali dalyvauti visų lietuvių jaunieji bendradarbiai, neišskiriant jaunimui skirtos spaudos.

Pilnines premijas pas-kirs L. Ž. S. - gos Centro Valdya.

Vasara-gausi išpūdžiais, pristminkime juos užfiksuoti, užrašyti ir pasiūsti į leidyklą. Vasara-gal ir maloniais laikus naujlems sumany-mams. Parašyti - ar negalėtų būti vienas iš jų?

PAPILDYMAS:

NL birželio 26 d. nr., Kultūriname Puslapyje, Metmenų turinyje praleista eilutė, papildoma:
Kostas Ostauskas-Rašytojas ir egzilis/Vitoldas E. Vengris, Aple knygos ženklą.....

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PERGYVENTOS PRAEITIES Į ATEITĮ

(Lietuvių Evangelikų kuratoriaus V. Karoso mintys, perspausdinamos iš "Mūsų Sparnai" žurnalo nr.35).

Lietuviška katalikybė, įsitvirtinusi valdžioje, pirmiausia perėjo į ofenzyvą prieš evangelikus religinėje plotmėje. Carinės Rusijos valdymo laikais buvo nusistovėjęs paprotys, kad mišrioje šeimoje berniukai buvo krikštijami ir auklėjami pagal tėvo tikėjimą, o mergaitės - pagal motinos. Atgavus nepriklausomybę R. K. Bažnyčia radikaliai pakeitė savo nusistatymą mišrių šeimų atžvilgiu. Pareikala, kad sudarant mišrią šeimą, kurioje viena pusė yra katalikiška, turi būti sutvirtinta tik katalikų bažnyčioje, o evangeliškoji pusė turi pasirašyti raštišką pasižadėjimą, kad visi vaikai bus krikštijami ir auklėjami tik katalikų tikėjime. Jei mišrios tikybos yra sudaromos evangelikų bažnyčioje, tai katalikiškoji pusė yra automatiškai ekskomunikuojama ir laikoma gyvenanti paleistuvybėje. Buvo paliestos net ir tokios šeimos, kurios laimingai gyveno carinės Rusijos laikais, betgi nepriklausomybės laikotarpyje buvo katalikiško fanatizmo suardytos. Carų valdymo laikais mišriuose evangelikų ir katalikų kaimuose kai kur buvo išlaikomos bendros kapinaitės. Mirus evangelikui į šermenis sueidavo viso kaimo gyventojai, katalikai drauge su evangelikais giedodavo giesmes iš evangelikų giesmynų ir bendrai prisilaikydavo nustatytų evangelikų papročių. Lygiai tokios pat tvarkos prisilaikydavo evangelikai mirus katalikui. Per krikštynas, vestuves ir kitus religinius pobūvius laikytasi pilnos pagarbos vieni kitų tikėjimo atžvilgiu. Tuo laiku pasireiškė lietuvių tautos dvasinis taurumas, kuris buvo paveldėtas iš senosios lietuvių religijos. Reikalai iš pagrindų pasikeitė, kai valdžia pateko į katalikų partijų rankas. Bendros kaimo kapinaitės, katalikų Bažnyčios parėdymu, buvo perskirtos ar atskirai įkuriamos. Buvo griežtai draudžiama katalikams dalyvauti evangelikų pamaldose, įsijungti į bendrą evangelikų giedojimą, imti į rankas evangelikų išleistą Šv. Raštą, jau nekalbant apie evangelikų raštiją ar spaudą. Bažnyčiose per pamokslus, per religijos pamokas imta skiepyti neapykantą evangelikams katalikų širdyse, kuri gyvenime kartais prasiverždavo įvairiais išsišokimais ir pravardžiavimais. Vėl iš sakyklių, spaudos puslapių pasipylė eretikų, kreivatikių, sektantų, atskaltūnų ir kitokie epitetai, kurie skleidėsi per nepriklausomybės laikus, okupacijas, tremtį ir išeivijoje surado sau poilsio vietą Lietuvių Enciklopedijoje.

Tiesos vardan reikia pripažinti, kad iš katalikų dvasiškių (nors jiems buvo draudžiama bendrauti su kitų religijų dvasiškiais) ir vietiškių tarpo buvo išimčių, kurių ne tik nevykdė katalikų Bažny-

čios priešiškos akcijos prieš evangelikus, bet atvirkščiai: pareikšdavo savo simpatijas ir kartais išdrįsdavo viešai iškelti evangelikų dorybes. Su tokiais katalikais evangelikai palaikydavo artimus ryšius, bet tai nepakeitė pačios katalikų Bažnyčios nusistatymo evangelikų link. Lietuvos R. K. Bažnyčia panašią akciją buvo nukreipusi ir prieš ortodoksus, žydus ir kitas religijas bei kairiųjų politines partijas ir sąjūdžius. Tokia padėtis sudarė evangelikams galimumus surasti atramą lietuvių tautoje ir daliai apginti savo pozicijas.

Lietuvos katalikų vadovybė nesiribojo vien religinio spaudimo priemonėmis. Akcija prieš evangelikus buvo perkelta į kultūrinę, socialinę, ekonominę ir net politinę plotmę. M. Yčas, kaip Dūmos atstovas, 1912 m. darė pastangas įkurti Biržuose lietuvių reformatų gimnaziją, bet dėl I Pas. karo nesuskubo įgyvendinti savo plano. Po karo reformatai tikėjosi, kad už savo didelių nuopelnus lietuvių tautai, M. Yčui padedant, gaus teisę turėti savo gimnaziją, išlaikomą valstybės lėšomis. Svajones greit išblaškė katalikų vyriausybė, kuri iškilnojo didžiulą reformatų mokytojų į tolimas Lietuvos vietas, tikslu išardyti jų kultūrinį židinį.

Kun. J. Šepetys išleido 1922 m. savo veikalo "Reformacijos istorija Lietuvoje" I dalį, kuri susilaukė iš katalikų pusės pasmerkimo. Jau vien paminėjimas teigiamų reformacijos įnašų lietuvių tautos kultūrai, buvo laikoma katalikų Bažnyčios įžeidimu ir šmeižtu. Kai šis klausimas iškilo Sinode, tai kuratoriai ir kunigai priėjo išvados, kad reikia susilaikyti nuo tiesos skelbimo. Antroji veikalo dalis liko neatpausdinta, gal rankraštis dingo II Pas. karo metu. Reformatai neišdrįso išeiti į priešpuolį, bet apsisprendė užsidaryti savyje, nekelti nieko spaudoje ar raštijoje, kas mažiausiai erzintų katalikus. Taip tapo nutildytas Lietuvos Reformacijos balsas.

Ev. liuteronų padėtis buvo daug painesnė. Prijungus Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, ev. liuteronų skaičius pakilo iki 210,000 narių, bet į tą skaičių įėjo apie 50,000 vokiečių ir keli tūkstančiai latvių. Didž. Lietuvos vokiečiai, apsigyvenę nuo Gedimino ir vėlesnių laikų, išlaikę savo kalbą ir tautinius papročius, buvo lojalūs lietuvių tautai. Tuo tarpu Klaipėdos krašto vokiečiai aiškiai buvo nusistatę prieš lietuvių tautą. Iš jų tarpo išsivystė Sasso ir Neumano prohitleriški sąūdžiai, kurie prisidėjo iš vidaus prie Klaipėdos Preikšaičio gyvenimo turinys, "Svečias", 1973 m., Nr. 1, 2).

Tai buvo skaudus dvasinis smūgis visai Lietuvos reformacijai, tuo labiau, kad prūsų Lietuva per šimtmečius buvo lietuvių tautos tautinės kultūros ir raštijos lopšys. Jų pagalba ir žlugdomą lietuvių tautą prabilo "Aušra", "Varpas", "Darbininkų balsas", "Tėvynės Sargas" ir tūkstančiai lietuviškų knygų ir maldaknygių. Tokio atpildo susilaukė mažlietuviai nuo didlietuvių.

(Bus daugiau).

**fine art
medals**
EDITION LIMITED
to only 3000 of
each design

The Baltic Story

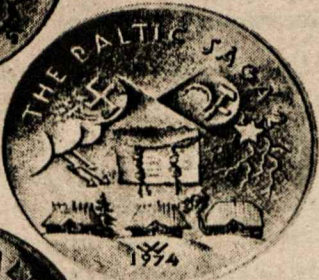
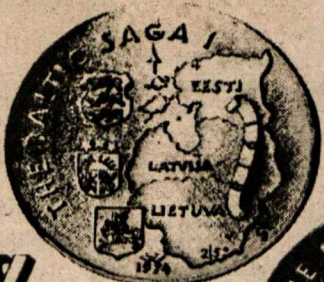
AS TOLD BY THE
best Baltic artists
IN EXILE

minted in 99.9% of pure silver and
91.666% of gold (22 karat)

BALTIC SAGA in 30 medals

30 YEARS OF EXILE for 250,000
Estonians, Latvians and Lithuanians

1944 - 1974

ACTUAL SIZE

Nuo 1918 -- 1940 m. Estija, Latvija ir Lietuva buvo laisvos ir nepriklausomos šiaurės Europos valstybės prie Baltijos jūros. Galima U.S.S.R. po slapto ir niekšingo susitikimo su Hitleriu, nutarė prisijungti sau šiuos kraštus. Stalino siūsta kariuomenė peržengė sienas ir Baltijos valstybės dar ir šiandien tebėra Sovietų Rusijos okupuotos.

Neapsakomi vargai ir kančios sekė okupacijas, po to - išvežimai, Sovietų ir Vokiečių koncentracijos lageriai, masiniai begimai į vakarus, kultūrinė sprespauda ir net genocidas. Tačiau šiandien estai, latviai ir lietuviai gyvendami išsibarstę po pasaulį, ir tėvynėje, tikisi ir meldžia laisvės ir nepriklausomybės. Jų kultūrinis paveldėjimas yra per daug svarbus, kad išnyktų.

Apsakyti Baltijos tautų įvykius, jų kančias ir ateities viltis Balticoin išleids 30 medalių seriją, 30 mėnesių laiko - tarpje, nukaltus iš gryno aukso, platinos ir sidabro. Jie sukurti dailininkų: August A. Kopmanis, Eric Penap, Joann Saarmit, Arthur Mikkelsso ir Telesforo Vallaus.

Kadangi tik 3000 medalių kiekvieno piešinio bus pagaminta, vienam asmeniui bus leista nusipirkti 3 sidabro ir 1 aukso, tokiu būdu duodant progos didesniai skaičiui asmenų juos įsigyti. Išpardavus - nebus pakartojami.

Pirmieji 3 Baltijos Saga medaliai, parodyti čia tokio dydžio, yra sukurti latvių skulptoriaus August A. Kopmanis, F.I.A. L. Kiekvienas medalis yra 4cm. diametro ir sveria 30 gramų.

Sidabro medaliai kainuoja \$24. kiekvienas, aukso - \$293. Galima užsisakyti atskirus arba visą setą iš 30, siunčiant imokėjimą už 1-ąjį medalį ir prašant prisiųsti sąskaitas už sekančius prieš pat juos nukalant. Medaliai bus sunumeruoti 1 iki 30 pagal piešinį, ir kiekvieno modelio bus atspausdinta ne daugiau kaip 3000, ir visi sunumeruoti.

Įrašai pirmiems 10 medalių:

1. Nepriklausomų Estijos, Latvijos ir Lietuvos herbas.
2. Pragaištingas Hitlerio ir Stalino paktas privėdė prie okupacijos ir Estijos, Latvijos ir Lietuvos sunaikimo 1940 m. Jų nepriklausomybė ir laisvė turi būti vėl atstatyta.
3. Viena Estijos, Latvijos ir Lietuvos istorinė naktis. Masinės deportacijos birželio 13/14, 1941 m.
4. Estų, latvių ir lietuvių laisvės kovotojų ginkluota rezistencija.
5. Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracija yra visiems žmonėms skirta. Estai, latviai ir lietuviai taip pat turi teisę į savo žemę, kalbą ir nepriklausomybę.
6. "Mirtinos šukos braukė pirmyn ir atgal ir vėl pirmyn per Estiją, Latviją ir Lietuvą. Nebuvo tačiau abejonių, kurie buvo teisūs. Baltijos valstybės turi būti suvereninės, nepriklausomos" - Winston Churchill, 1950.
7. 1944 - 1974, 30 metų egzilas 250.000 - estų, latvių ir lietuvių. 30 gadi trindė.
8. Gintaro žemė prie Baltijos jūros. Estija, Latvija, Lietuva. - Dzintaržemė.
9. Tautiniai rūbai. Skirtingi kiekvienai šričiai. - Tautas tērpi.
10. Folkloras.

ŠIS LEIDINYS YRA PATVIRTINTAS IR UŽREGISTRUOTAS KANADOS BALŲ FEDERACIJOS. NUO KIEKVIENO PARDUOTO MEDALIO \$ 1,50 SKIRIAMA KANADOS ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ TAUTINIAMS FONDAMS.

Applications are accepted now by the earliest postmark.

ADVANCE SUBSCRIPTION APPLICATION

Make cheque or money order payable to BALTICOIN and mail to:
BALTICOIN, 148 Duke Street, Hamilton, Ontario, Canada, L8P 1X7

Please enter my subscription for a numbered, first edition BALTIC SAGA Fine Art Medals.

I enclose a cheque/money order.

☐ \$24.00 for medal, design no. _____ in fine 99.9% silver.	SIGNATURE _____
☐ \$24.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in fine 99.9% silver and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.	NAME _____ please print
☐ \$293.00 for medal, design no. _____ in 91.666% (22 karat) gold.	ADDRESS _____
☐ \$293.00 deposit for full set of 30 Baltic Saga medals in 91.666% (22 karat) gold and send medal number one as soon as possible. For subsequent medals please bill me before each issue.	CITY _____ State/Prov. _____
☐ State if platinum is desired in place of gold.	POSTAL CODE _____

Ontario Residents add 7% Sales Tax
U.S. money accepted at par.

U.S. Law permits its citizens to order these medals in silver and platinum only.
Balticoin is a member of Better Business Bureau of Hamilton and District.

IR NE SAPNAVAU...

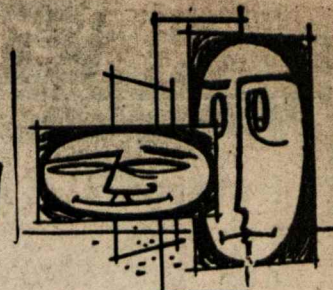
(Atkelta iš 3 psl.)

veiksmui dabar jau visai ramiai ir labai lėtai atsisėdo prie pirmo tuščio staliuko, ir iš pat širdies gelmių garsiai atsiduso. Apsuko kelis kartus stora stiklo peleninę tuščią stalą ly ji nuvalyti norėdamas ir trumpai pagalvojęs padarė aiškų su ja kryžiaus ženklą. Sunkiai lyg trūkdamas oro, savo gimta kalba kaip iš po žemių sušvokštė: -

- Ir sapnuoti nesapnavau, kad taip gali įvykti. Dabar viskas baigta, - dar lyg pademonstruodamas savo nervingumą apsuko tuščią stale kelis kartus su pelenine ir kreipdamasis į padavėją garsiai sušuko: - Ar jūs girdėjote ko prašiau? Šešis alaus, - ir lyg prislėgtas balsios nelaimės sukniubo ant stalo visu savo svoriu. Padavėjas, atrodo, buvo savo specialybėje geras žinovas ir iš klijento veido išraiškos suprato neatidėliojamą reikalo reikšmę, skubiai išrikiavo grandinėle žaliomis etiketėmis žemas bonkutes ir atskaitęs reikiamą gražą, nuskubėjo prie sekančio staliuko. Staniulis dar porą kartų apmetė liūdnomis akimis gretimus staliukus ir neskubėdamas, pakreipęs stiklą, kad nepridaryti per daug putų, prisipylė ir jo nepadėjęs kairiąja ranka vienu palinkimu supylė kur reikia, ir tuo pačiu metu prisipylė kitą, kuris irgi lyg pirmąjį norėdamas pavyti, nuskubėjo tuo pačiu keliu ir tik po to, rodos, lyg ramesniu judesiu išleido kartu su skysčiu puolių orą, ir pirmąsias putų dūjas, kurios paputė ir taip neplonus veidus, ir dusliu balsu pranešė, kad alutis "priimtas". Atsitraugimas ir kartu gilus atsidusimas veik kartu susiliejo išduodamas tuos pačius, sau pačiam sekančius žodžius: -

- Ir sapnuoti nesapnavau. - Bepilant, bet jau be įtempmo trečiąjį, prie jo kaip iš po žemių išdygo jau gerokai pauraudusiais veidais ir nosies galėtu išsikasti duobę, tikrai ir nesapnavau. Argi čia kas kitas tą padarė, kaip tu manai? - Jau garsiau kreipėsi

KREVI VEIDRODŽIAI

KASDIENINĖS PASTABOS

ma, ar pavoglama, nes ji nešypsena negali būti perka- kam neturi jokios vertės tol, ma, išmaldaujama, skolina- kol nepadovanojama... v.š.

- Ponlute, dar neprijungtas.

pirmas pasirodo kad klydau. Gal būt kortos neužpančiaiavai? - Kurtaune, bet kai matai aiškiai kaip ant delno žuvmą tautos, negi elsi pasiguosti lyg su klausiniu ant galvos. Atvirai sakau viskas po velnių nuėjo. Ar galėjo kas tą patikėti? Ir sapnuoti nesapnavau.

- Kad tu Staniuli per daug viską ir imi į galvą. Nieko su tuo nepadėsi, nors ir užpakaliu žemę raizysi. Darėme ką galėjome, matyti jau toks mūsų likimas, o antra jautai buvo aišku, kadeinama prie galo, - Ir garsiai pašaukė tokį pat klekį bonkučių; matyti tai buvo jau seniai nustatyta norma.

- Buvo aišku... Buvo aišku. - Pasityčiojant pakartojo Staniulis, bet vis tiek niekas negalėjo patikėti. Nesvarbu, kad pašlijusi padėtis buvo, bet kad taip staiga sau galėtų išsikasti duobę, tikrai ir nesapnavau. Argi čia kas kitas tą padarė, kaip tu manai? - Jau garsiau kreipėsi

Staniulis į savo bendradarbi. - Buvo aišku taip, bet vis tik dar buvo galima to balseus žlugimo išvengti ir prie visų gerų norų būtų buvę galima jį atstatyti, kad prekyba ir pajamos būtų pašokę kaip ant mielių. Bet kur tau, kiekvienas, ypatingai iš tų buvusių ponų, tik jie vėplioja apie patriotizmą, savo papročių išlaikymą, bet iš tikrųjų vien tik priešui padeda. Kurdami visokias blaivybės grupeles, kiti gi ant pačių jau tremtyje nusipintų laurų vainikų saldziai užmigo. Jei pelno nenumatė ir dirbti nereikia, vienas viešai tai pasakė. Ar pamatysi juos kaip reikiant išgeriant, ar paaukojant nors keltvirtdalį savo pajamų visuomenės gerovei, praleidžiant juos klube ar kituose viešuose parengimuose. Ne, jie ir mažos dalelės neišleisdžia, o spaudžia į tą ir taip išsipūtusi "Litą", arba mūriukus lipdo.

- Tas jau tikra teisybė Staniuli, bet ką tu gali padaryti jei žmonės pasidarė dolerio vergai. Palauk, - nutraukė Neviernikas. - Pas mane dar lašelis liko nuo pusdienio. Aš jau pirmadieniais visada pasirūpinu, kad nereikėtų rankų visą dieną drebinti. - Vikriai ištraukė iš palto vidaus kišenės plėčkutę ir neaiškiai pavartęs, kitaip sakant pasvėręs jos tūrį, įpylė dalį į puslį nugertą Staniulio stiklinę, o likutį pakrypęs į šoną, kad ne taip aiškiai būtų matyti išbaigę su didžiausiu pasigardžiuimu ir dar garsiai su lūpomis padarė: - Pau! tuo aiškiai parodydamas ir pats įsitikindamas, kad jau tikrai tuščia.

- Išmesk čia žydello ašaros, jos labai gerai sekančia diena, taip kaip ranka visas pagirias atima, - tikras elekstras.

(Bus daugiau)

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

23 - Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruošęs - būdamas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

KUN. JURGIS ŠIMKUS, 1919. 8. 24 - 1922. 5. 6.

Gimė 1887 m. lapkričio mėn. 28 d. Šimkaičių parapijoje, Marijampolės apskrityje. Jaunas būdamas atvyko darbams į Vokietiją, iš kur vėliau imigravo į Ameriką. Užsidirbęs keletą dolerių, Alabamos mieste įstojo į šv. Bernardo kolegiją, pas tėvus benediktinus. Čia netik susipažino, bet ir labai pamilo šv. Augustino raštus. Turėdamas 28 metus, atvyko į Montrealį ir 1915 m. įstojo į "Grand Séminair" Sulpicijonų vedamą kunigams seminariją. 1919 m. rugpiūčio 9 d. išventintas kunigu, Hotel Dieu ligoninės koplyčioje ir netrukus buvo paskirtas šv. Kazimiero parapijos klebonu.

1922-24 studijavo teologiją Romoje ir gavo dr. laipsnį. 1924-25 Kauno šv. Kryžiaus bažnyčios vikaras, 1925-28 vėl Montrealyje klebono pareigose. 1928-31 Lietuvoje Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas; 1931-32 studijavo Paryžiuje. 1932 Kaune arkivyskupijos kurijos notaras ir Pavasario komercinės mokyklos kapelionas. 1933 Kurtuvėnų, 1934 Kalnaberžės nepilnamečių nusikaltėlių ištaigos kapelionas, 1935 Kauno šv. Trejybės parapijos vikaras. 1936 Amerikoje, 1938 Romoje, 1939 Kaune šv. Kazimiero seserų gimnazijos kapelionas. Vokiečių okupacijos metu, būdamas Girkalnio klebonu, išgarsino tariamą Dievo Motinos apsirėšimą Girkalnyje. Kun. J. Šimkus buvo šv. Kazimiero lietuvių parapijos Montrealyje ketvirtas klebonas.

1919 m. rugpiūčio 17 d. šv. Kazimiero lietuvių parapijoje buvo pirmos ir labai iškilmingai surengtos primicijos, naujai išventintam kunigui J. Šimkui.

Po iškilmingų šv. Mišių, parapijos salėje buvo labai iškilmingas primiciantio priėmimas: gražiai ir skaniai paruošti pietūs, įteikta nemažai dovanų, tą dieną visų centras buvo naujas kunigėlis. Po primicijų, sekančią dieną išvyko į Ameriką kun. J. Šimkus pas savo brolių, kur laikėsi tol, iki išvažiavo iš Montrealio į Lietuvą kun. J. Vyšniauskas.

Kun. J. Šimkus perėmė šv. Kazimiero parapijos vedimą nuo rugpiūčio 24 dienos. Pirmaisiais jo klebonavimo metais pa-

rapijos protokolų knygoje nėra nieko užrašyta, tarytum nebūta svarbių reikalų. Šiek tiek statistinių žinių apie parapiją galima rasti kasos knygoje. Iš pirmosios metinės apyskaitos, paruoštos kun. J. Šimkaus, matosi, kad 1919 m. turėta iš viso pajamų \$ 7795.94, o išlaidų \$ 8221.15, taigi su \$ 425.21 trūkumu. Parapija turėjo skolų: J. Desmarchais \$ 10.000 ir paskiriems parapijiečiams \$ 10.430.

Kun. J. Šimkus neturėjo to dinamiško darbingumo ir organizacinės dvasios parapijos stiprinime, kaip kun. J. Vyšniauskas. Naujas klebonas daugiausia apsiribojo dvasiniais žmonių reikalais, o savo laisvu laiku uoliai mokėsi daugiau svetimų kalbų, kurioms pasisavinti jis turėjo užtektinai gabumų.

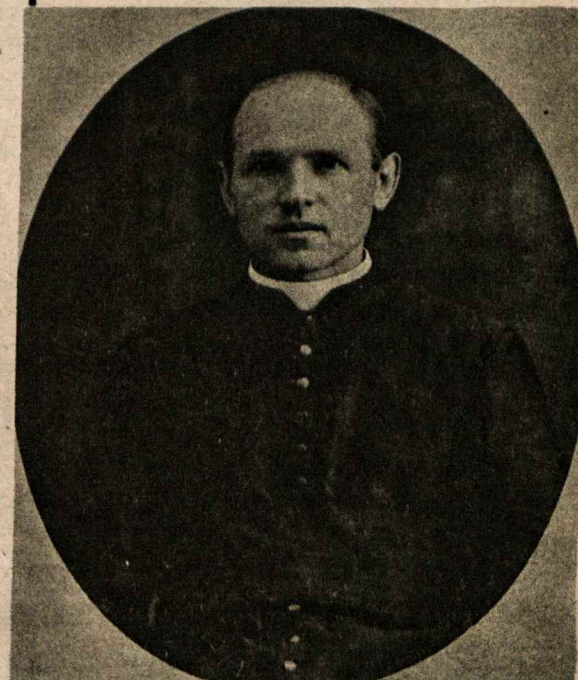
Pramatyti kun. J. Vyšniausko tolimesni planai nebuvo įvykdyti paskesnių klebonų; buvo nusistatyta pastatyti lietuvišką mokyklą, nupirkti Montrealio kapinėse lietuviams laidoti nuosavą sklypą. Jeigu būtų likęs kun. J. Vyšniauskas, visi tie dalykai būtų realizuoti.

Kun. J. Šimkus kartą metuose nuvažiuodavo aplankyti toli gyvenančius lietuvius: Three Rivers, Winipeg, Nova Scotia ir kitur.

Nauja šv. Kazimiero bažnyčia iš lauko atrodė gana gražiai, bet prastai darėsi su bažnyčios pamatais, kurie nebuvo gerai padėti. Dveiose vietose įtruko sienos ir per tuos skilimus ėmė sunktis į salę vanduo. 1920 m. rugsėjo mėn. buvo darytas bažnyčios salės remontas: sutaisytas mūro įtrūkimas, išlygintos grindys ir padarytas atitvėrimas nuo pagrindinės salės prie įėjimo. Kada salėje vykdavo kurios nors draugijos susirinkimas, kad jiems pašaliniai žmonės netrukdytų, tam tikslui ir buvo padarytas atitvėrimas, už kurio nepriklausantieji draugijai, galėjo suėję pasišenkėti ir parūkyti. Bažnyčios remontas kainavo \$ 585, o šildymo sistemos pagerinimas atsėjo \$ 132.96.

Kada gyveno J. Šimkus Amerikoje pas savo brolių, tada susipažino su jaunu vargoninku Jonu Aučium. Dabar būdamas šv. Kazimiero parapijos klebonu, matė didelę svarbą turėti lietuvių vargoninką, kuris taip pat galėtų vesti parapijos chorą. Tam tikslui pakvietė iš Amerikos J. Aučių. Jis atvykęs į Montrealį čia dirbo lietuvių tarpė kaip vargoninkas, parapijos mišraus choro vedėjas ir net buvo suorganizavęs mokinių chorelį, taip pat mokytojavo lietuviškoje mokykloje.

Bus daugiau.

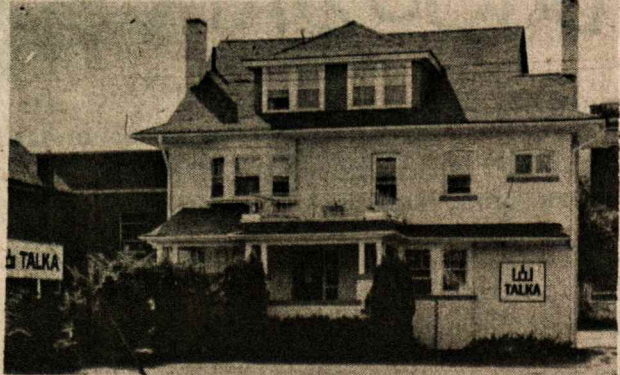
Kun. J. Šimkus.

5 psl.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East. tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiai ir prieš ligus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santaupas (Nuo liepos 1 d.)	8 3/4%
Terminuotus depozitus 1 metų	9 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrinamas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600,000

st. catharines

DALYVAUKIME SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖJE

SLA k. gegužinės ruošoje įsijungė visa eilė SLA veikėjų ir kitų asmenų.

SLA kuopos valdyba susilaukė gerų atsiliepimų ir vertina už atkreiptą dėmesio į Vytauto Simokaičio atliekamą 15 metų baismę kalėjimą prie Maskvos. V. Simokaičio kančios už mėginimą pabėgti yra sunkus vergų darbas, dvasilis ilgesys verčia laisvėje

gyvenantį lietuvių apie tai pagyvyti ir pagal sugebėjimą daryti viską, kad jo vardas nebūtų dulkėmis užneštas.

SLA 72 kuopa šiais metais yra išsipareigojusi V. Simokaičio vardą įrašyti į Kanados Lietuvių Fondą, įnešant 100. — dolerių. Todėl kviečiame Simokaičio artimuosius ir visus dalyvauti gegužinėje liepos 28 d. A. Padolskio sodyboje jo vardo įamžinimo ceremonijose.

J. Šarapnickas

popietė
savuose namuose

S. Pranckūnas

Lietuvių Namų svetainėje, arčiau scenos pietaujančių grupėje, vienas svečias, ar rodo kažkuo nepatenkintas. Greta sėdinčio kaimyno pakalbintas, kodėl šiandieną jis toks be ūpo ir atėjęs be žmonos, svečias išsileija. Pradėjęs aiškinti nepasitenkinimo priežastį, jis pamini žmoną. Dėl to jis ir esąs piktas, ir atėjęs čia vienas, kad perleistą savaitę, du kartu likęs be vakarienės. Jo kantrybė pradėjusi sekti daug anksčiau,

dėl tų dažnų, ir vis daugiau besikartojančių mergvakarių, showers vadinamų. Bet perleistą savaitę buvę jau perdaug. Žmona neparuošusi jam vakarienės dėl to, kad jai reikėję dalyvauti dviejuose mergvakariuose. Viena iš jų būdama net šeimininkė, ar kaip Lietuvoje sėdinti vadindavo. Aišku, jeigu ištektanti mergina yra arčiau pažįstama, gražu, kad supuolusios moterėlės jai padeda. Bet perleitos savaitės atveju, nekalbant apie pažintį, jiems net pavardė nebuvusi girdėta, o kas be ko, jo žmona jau ten. Užteko, kad kurl ten viena kumutė pakalbino sekmadienį prie bažnyčios, maniškai to ir tereikėjo. Atrodo kaip už-

london, ont.

BIRŽELINIŲ TREIMŲ PAMINĖJIMAS

Birželio 16 d. londoniškieji pabaltiečių masinius 1941 m. tremimus į Sibirą paminėjo sutelktiniais ir efektyviais.

Lietuvių parapijos bažnyčioje buvo ekumeninės pamaldos, kurias pravedė kunigas B. Pacevičius ir latvių kunigas Mozga.

Prie Viktorijos parke esančio laisvės kovų paminklo gausiai susirinko įvairios etninės grupės su vėliavomis ir pasakė kalbas, nes ši paminėjimą suruošė ir kankinius pagerbė žmogaus Teisių Gynimo Lygos Londono skyrius.

Susirinkusieji nužygiavo į Londono miesto centrinės bibliotekos auditoriją ir čia vyko gausus etninų grupių susirinkimas, kurį pravedė gudų atstovas dr. Regula. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Estijos Kanados pripažįstamas konsulas p. I. Heinsoo.

Konsulas iškėlė ir valdžiai aptarė Tarybų Rusijos komunistų vykdomą genocidą prieš Pabaltijo ir kitas pavergtas tautas. Tarybų Rusija grubiai sulaužė ir dabar nuolat laužo žmogaus Teisių Deklaraciją, kurią iškilmingai pasirašė Jungtinėse Tautose.

Tarybų Rusija Pabaltijo pavergimą iš anksto (1939 m.) — suplanavo masinius su Hitleriu. Juk Pabaltijo tautų naikinimą ir mirtį masines deportacijas Tarybų Rusija paruošė bent metus prieš Pabaltijo anekciją. Juk vadina moji "Serovo instrukcija" apie masines pabaltiečių deportacijas Maskvoje pasirašyta vykdymui 1939.X.26; taip kalbą baigė konsulas.

Pabaltijo išeivių federacijos Londono skyrius paruošė genocido pasmerkimo ir pavergtų tautų laisvinimo reikalų memorandumą ir pasiūlė jį priimti ir nušlysti Kanados pagrindinių partijų lyderiam. Susirinkimas atidžiai išklausė memorandumą, kurį perskaitė pirmininkė Irena Jakubaitytė, ir triukšmingomis ovacijomis jį priėmė bei patvirtino.

Liudas Damulis

● Gegužės 26 d. Londono šeštadieninė mokykla turėjo išvyką į Midland'ą (Ontario) ir kitas žymesnes ir lankytinas vietas.

Gegužės 12 d. mokykla užbaigė mokslo metus ir ruošėsi, skautų vietininkijos talkininkaujama, Motinos Dienos minėjimui.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus
8 1/4% už taupymo s-tas
9% už 1 m. term. dep.

IMA

9% už asm. paskolas
8 1/2% už mortgičius

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakar. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

sukta spiruoklė, tikatsiradus progai, kad tik bėgti, kad tik ten dalyvauti. O kai mes prieš 20 metų ženiujomės nieko panašaus nebuvo. Jeigu ir susirinkdavo kelios kumutės, atnešdavo porą puodukų arbatai gerti ir dar priedu kokį rankšluostį. Ir tai būdavo viskas.

Dabar, kaip pasakojama, ten susirenka labai daug moterų. Kartais net iki 400, kitaip tariant visa eikloji moteriška visuomenė. Būna atvejų, kai jos vos išsitenka tam reikalui paimtoje salėje. (Showers dažniausia vyksta Prisikėlimo parapijos patalpose, ar kurioj Lietuvių Namų salėj). O pats pobūvis iš paprasto vakaro pavirsta į šaunią puotą su gėlėmis papuoštais stalais, apkrautais skaniausiais valgiais ir gėrimais. O jau, kad gražių kalbų pasako išlydėdamos būsimą jaunamartę, sakoma ne viena dalyvė, prisiminusi savo jaunas dienas apsilieja ašaromis. (Tik jos ten labai pasigenda, neseniai iš Toronto išvykusios, vienos ir geriausios kalbėtojos, T. Sekonienės). Taip pat, jam tekę girdėti, kad daugelį atvejų, vėliau vykstanti vestuvių puota nebeteri nei tokio šaunumo, nei tokio svečių gausumo. Ir ko moterys ten neprineša, ko jos nepridovanoja. Nieko nepirkdami jaunavedžiai, kaip pasakoje, daugiau nei dešimt metų galės gyventi. Nekalbant apie smulkesnes dovanas, dažniausia ten yra mažesni namų apyvokos reikmenys, o šalia jų ištisi gražiausių indų ir sidabrinų pelių, bei šakutių komplektai. O tokia proga, abiejų jaunavedžių tėvai viešai apskelbia apstatysią baldais visus jaunųjų kambarius. Būna dar atvejų, kad gerasis tėvas, ištekančiai dukrelei prideda naujitelaitį automobilį. Taigi, kaip matome, potokio mergvakario tik gyvenk ir norėk. Smagu, kad mes tiek dasig gyvenome savo kraštą apleidę be skatiko kienėnėj. Pradžioje neturėję net nuosavo peilio duonutėl atsi-rikti (gatavai suraikytos kažkodėl vengėme, įtardami ne-

PABALTIEČIŲ TRAGEDIJOS MINĖJIMAS

Paminėjimas Sibirian išvežimo tragedijos įvyko Toronte birželio 12 d. angliko bažnyčioje, dalyvaujant visų trijų tautų visuomenei su kviestais kitų tautų žymesniais asmenimis. Didės programos dalis buvo išdyta ekumeninėm pamaldom su latvių vyskupu A. Lūšiu priešaky. Iš lietuvių daugiausiai pamaldose prisidėjo evangelikų kun. A. Žilinskas. Turiningą pamokslą anglų kalba pasakė estų kun. Andres Toul.

Nežiūrint, kad minėjime dalyvavo apie 1000 baltiečių, tačiau lietuvių buvo mažai ir todėl Lietuvos himnas sugiedotas nevykusiai.

Čia jau tenka mums daug susirūpinti, kad lietuvių pasirodymas tarptautiniuose rengimuose įvyktų daug geresnė forma. Reikia manyti, kad ypač senoji karta, čia laimingai atsiradusi ir dauguma komfortiškai įsikūrusi, neturėtų užmiršti tų nelaimingųjų tautiečių ir jų tragišką likimą ištrėmimo. Taip pat, neturėtų užsidaryti savyje ir jaunoji karta.

Kodėl lietuvių tuose minėjimuose per mažai dalyvauja, tenka pakaltinti Toronto vadovaujančius asmenis ir Pabaltijos Federaciją, Liet. Bendruomenės vadovybę už nesugebėjimą sudominti platesnę lietuvių visuomenę. Vieną iš trūkumų galima nurodyti — tai informacijos stoka. Pavyzdžiui, tie, kurie skaito tik "Nepriklausomą Lietuvą" (o tokių Toronte yra nemažai), nei vienam numerado jokio rengėjų skelbimo bei informacijos. Tokie NL skaitytojai mano, kad tokio minėjimo rengėjams trūksta sugebėjimo ar tolerancijos kito laikraščio skaitė tytojams, o gal iš viso didesnės tautinės savigarbos!...

Kor.

MULTICULTURAL FESTIVAL

MULTICULTURAL FESTIVAL '74
FESTIVAL
MULTICULTUREL '74KANADOS TAUTYBIŲ
MENO FESTIVALIS

Ottawa, July 2-28

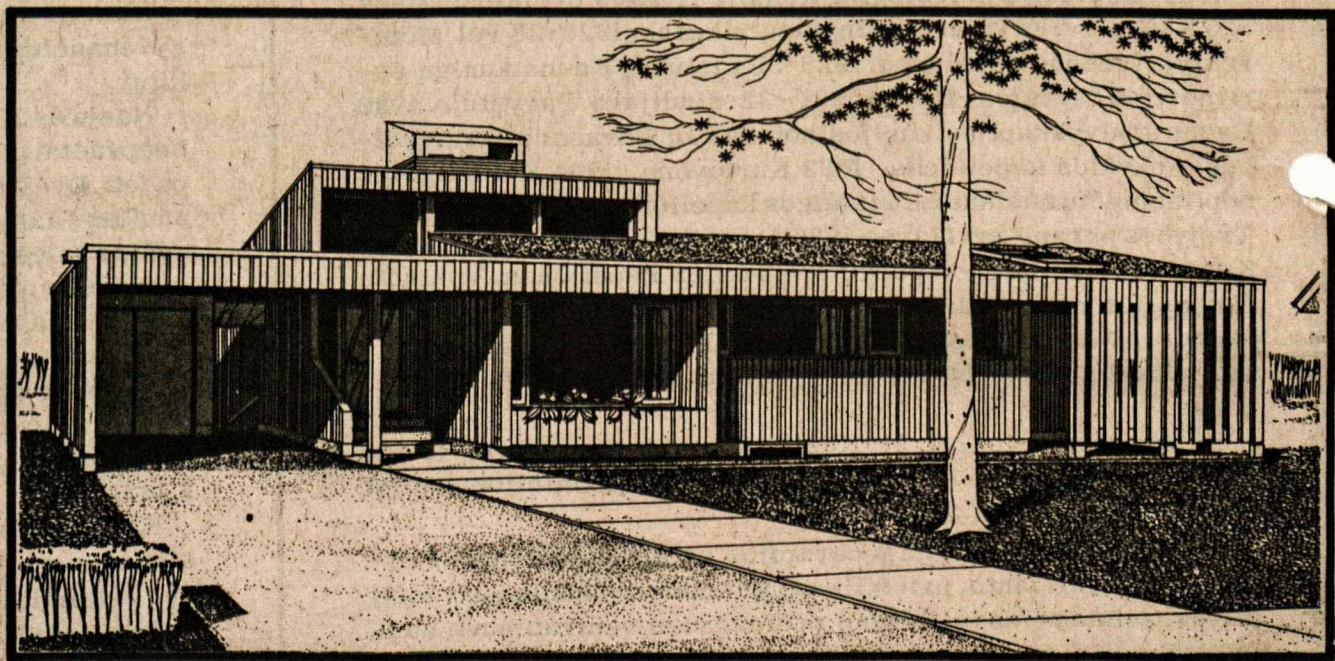

Kanados sostinė pirmą kartą bus šeimininkė metinio daugiakultūrio festivalio, kuriame suspindės folklorinis menas. Liepos renginiai bus tikra panorama spalvų, šokių, muzikos ir dramos. Dalyvaujančios grupės atstovaus plačioms krašto sritims ir kiekviena jų atliks programą, būdingą kultūrinei savo tradicijai.

Kanados vyriausybė su pasididžiavimu pasitinka daugiakultūrį festivalį. Tai būdas parodyti turtingumui bei vitališkumui, glūdinčiam daugiakultūrinėje Kanados tikrovėje.

HON. STANLEY HADASZ
Minister of State
Multiculturalism
Canada

ARCHITEKTO ALGIMANTO BANELIO PROJEKTAS: masiniai statybai skirta mažo gyvenamojo namo, buvo išspausdintas 65,000 tiražo dvisavaitiniame laikraštyje "Toronto Real Estate".

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Musu Kredito Unijos nariui A. A. GUSTAVUI CELTORIUI mirus, jo žmonai Stanislavai, sūnams Vincui, Jonui ir Haroldui bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Sesei E. IMBRASIENEI Lietuvoje mirus, Viktoriją ir Alfonsą Daugelavičius nuoširdžiai užjaučiame ir skausmą dalinamės -
Juzė ir Pranas Šimelaičiai

edmonton

"AUKURAS" vaidino Edmontono lietuviams
Garsusis Hamiltono Lietuvių Dramos Sambūris "Aukuras" po spektaklio Calgary lietuviams, bal. mėn. 21 d. vaidino Edmontone. "Aukurą" pasitiko K. L. B. Edmontono Apylinkės atstovai bei būrelis edmontoniečių.

Buvo suvaidinta: J. Marciniaus ištrauka iš dramos "Mindaugas" / anglų k. / J. J. Grišniaus "Gulbės Giesmė" ir prisiminimai iš mūsų krašto peizažo. Po pertraukos vytauto Alantos "Šiapus už -

dangos" 3-jų veiksmų komedija, kuri pasiliks ilgesnį laiką edmontoniečių prisiminimuose. Visi gėrėjosi profesionaliu atlikimo lygiu.

Buvo paruošta šauni vakarienė - vaišės apie 200 žmonių. Tam reikėjo daug rūpestio, darbo ir išlaidų sutelkti Kiek kurios ponios prisidėjo - nežinau, bet jų buvo nemaža. Tik gerai žinau, kad ilgas valandas darbavosi virtuvėje ir aptarnavo - M. Dūdaravičienė - K. L. B. Edmontono Apylinkės Valdybos Pirmininko žmona E. Augienė, Valdybos nario žmona ir V. Šapkienė. Ačiū! M. Dūdaravičienė išeikė "Aukuro" režisorei ir vadovei E. Dauguvietytei - Kudabienei

EDMONTONO IR APYLINKĖS LIETUVIAI "AUKURO" VAIDINIME

medinę plokštę su išpaustu Alberto herbu, papuoštu laukinėmis rožėmis, kuri reiškia Wild Rose Country. Ir E. Dauguvietyte - Kudabienė paliko Edmontono miesto burmistrui simbolinę dovaną. Ji su pažindino visus "Aukuro" dalyvius su publika, pasakė ilgoką, gražią kalbą.

Edmontoniečiai Lietuviai juos atgal išlydėjo iš vieno Edmontone esančių gerlauro sto viešbučio.

Ačiū "Aukurui" už apsilankymą pas Alberto lietuvius. Lai gyvuoja "Aukuras"!

Stasys Misiulis

montreal

MONTREALIEČIAI BALTISTIKOS STUDIJU DIENOSE ČIKAGOJE.

Š. m. geg. mėn. 16 - 19 d. d. Čikagoje, Illinois universitete įvyko ketvirtoji baltistinių studijų konferencija. Pranešimus ir paskaitas skaitė 22 lietuviai, daugumoje įvairių mokslo šakų daktarai. Dr. I. Iona - Gražytė - Maziliauskienė literatūros sesijoje nagrinėjo Mykolo Sluckio prozos pagrindinius bruožus. Doktorantas Arūnas Ališauskas,

V. Bačėnas All Seasons Travel B.D.
2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

M6R 1X6

bebe jaunčiausias iš paskaitininkų, ieškojo modernaus lietuvių tautiškumo kultūrinių pradų, išryškino socialinę sąrangą ir vyraujančią mentalitetą caro laikų Lietuvoje.

Konferencijoje dalyvavo apie 400 asmenų, jų tarpe 75 studentai, daugiausia lietuvių. Ši studijų savaitė pykdė ir erzino Maskvos viešpačius. Maskva jaudinasi, kad pabaltiečių mokslinis įnašas pasikeltas anglų kalba, yra visam pasauliui prieinamas.

Kiemui Klausui draugai suruošė 65 m. amžiaus su kakties pagerbimą.

PADEKA

Vasario 16-tosios minėjimas įvyko š. m. vasario 17 d. Plateau salėje. Ta proga su aukų lapais buvo renkamos aukos. Minėjimo dalyviai aukojo sekančiais:

Pirmosios skaitlinės Bendruomenės - sekančios Tautos Fondai;
M. Guobys - 0-100 Tautos Fondai; D. Jurkus - 5-20; A. ir S. Jaugeliai - 10-10; I. ir P. Lukoševičiai - 10-10; A. Daugelavičius - 5-10; J. Gražys - 5-10; J. Paknys - 5-10; I. ir A. Mališkos - 5-10; Šmečkus - 10-5; L. ir V. Giriūnai - 3-10; J. Kibirkštis - 2-10; J. ir B. Lukoševičiai - 2-10; J. Valiulis - 2-10; P. Adamonis - 5-5; K. Andriūškevičius - 10-0; Belaskas - 0-10; P. Brūkšis - 5-5; A. Dasys - 5-5; A. Donaitis - 5-5; P. Effertas - 5-5; J. Gedminas - 5-5; L. Girinis - 5-5; A. Jaugelis - 5-5; B. Jungmeisteris - 5-5; M. Juodviršis - 5-5; R. Jūrkus - 3-7; V. Kačergius - 5-5; V. Kerbelis - 5-5; S. Kęsgaila - 5-5; P. Klezas - 5-5; V. Kudžma, s.j. - 5-5; J. Laimikis - 5-5; A. Lymantas - 5-5; Dr. J. Mališka - 5-5; M. Meškauskas - 5-5; P. Mickus - 5-5; G. Montvila - 5-5; V. Pakalniškis - 5-5; Petraitis - 5-5; P. Piečaitis - 5-5; P. Povilaitis - 5-5; D. Ralys - 5-5; A. Ruzgas - 0-10; R. Simanūškis - 5-5; K. Smilgevičius - 5-5; D. Staškevičienė - 5-5; J. Tanner - 5-5; K. Toliusis - 0-10; A. Urbonaitė - 5-5; P. Vėrykis - 5-5; J. Čurkevičius - 2-8; P. Žukauskas - 5-5; B. Botyrienė - 5-4; V. Jakonis - 4-4; A. Gaurys - 2-5; A. Gražys - 2-5; A. Jonelis - 2-5; V. Koskus - 4-3; A. Mylė - 2-5; A. Tušas - 2-5; J. Adomaitis - 3-3; J. Gorys - 3-3; P. Jurgutis - 6-0; Pavilavinienė - 0-6; H. Adamonis - 0-5; G. Ali -

nauskas - 2-3; J. Araminas - 2.50-2.50; J. Asipavičius - 5-0; L. Balaišis - 2.50-2.50; A. Baršauskas - 5-0; Ed. Barisa - 5-0; L. Barisa - 3-2; G. B. Bijūnas - 2.50 - 2.50; J. Blauzdžiūnienė - 1-4; A. Bulota - 2.50-2.50; L. Čechkauskai - 5-0; J. Dalmotas - 0-5; J. Gabrusevičius - 3-2; V. Jonynas - 3-2; Juodis - 5-0; J. Jurėnas - 2.50-2.50; B. Katilius - 0-5; A. Keblys - 2.50-2.50; P. Kerevičius - 2.50-2.50; A. Kudžma - 5-0; J. Ladyga - 2.50-2.50; A. Lapinas - 2-3; V. Lietuvninkas - 2.50-2.50; J. Lukoševičius - 2-3; K. Lukošius - 5-0; K. Martihėnas - 5-0; P. Mekšriūnas - 2.50 - 2.50; S. Mekšriūnas - 2-3; E. Mozūraitis - 2.50-2.50; B. Nagienė - 5-0; J. Naujokas - 0-5; E. Navikėnienė - 5-0; O. B. Niedvaras - 5-0; J. Pakulis - 2-3; S. Piečaitienė - 5-0; V. Piešininė - 2-3; J. Pukteris - 2.50 - 2.50; A. Ptašinskas - 2.50-2.50; E. Rudytė - 5-0; B. Rusinas - 5-0; A. Slapšinskas - 2.50-2.50; J. Skučas - 2-3; K. Stirbys - 5-0; I. S. Tau - 2-0; Kun. S. Kulbis, S. J. - 0-2; J. Lukaitis - 0-2; E. Lukošius - 0-2; M. Malcienė - 2-0; J. Milišauskas - 1-1; K. Mickus - 0-2; I. Maziliauskienė - 2-0; B. Minelgienė - 1-1; V. Murauskas - 1-1; Nežinomas - 1-1; M. Petrauskas - 1-1; R. Potvitt - 2-2; J. Jurgutis - 2-2; M. J. Leknickai - 4-0; V. Poderys - 2-2; K. Rašytinis - 2-2; P. Styra - 0-4; Br. Adamonis - 1-2; A. Ališauskas - 1-2;

Br. Bagdžiūnas - 0-3; A. Brūvicas - 1.50-1.50; S. Dainius - 3-0; J. Dalmantas - 0-3; A. Jurjonas - 3-0; V. Lukauskas - 2-1; Piečaitis - 1.50-1.50; S. Selės - 3-0; J. Šakalys - 3-0; P. Tekutienė - 1-2; J. Z. - 3-0; Nežindas - 3-0; J. Adomaitytė - 1-1; N. Akstintienė - 2-0; V. Ambrozaitis - 2-0; Kun. J. Aranauskas, S. J. - 2-0; A. Augaitis - 0-2; K. Bagatavičius - 1-1; K. Baltus - 1-1; N. Baršauskas - 0-2; B. Bendžiūvėnė - 1-1; L. Bernotas - 1-1; O. Bietūnaitė - 2-0; J. Bilūnas - 1-1; V. Bilūnienė - 1-1; J. Blauzdžiūnas - 2-0; Borysienė - 2-0; A. Botyrienė - 0-2; B. Bunys - 0-2; P. Bunys - 2-0; K. Butkienė - 0-2; V. Buzas - 0-2; T. Čipkienė - 2-0; L. Gedvilaitė - 1-1; I. Gorys - 1-1; V. Gruodis - 1-1; D. Jaugelienė - 1-1; S. Seselė - 2-0; O. Kalvaitis - 0-2; B. Kasperavičius - 1-1; Kazlauskas - 2-0; J. Keršys - 2-0; B. Kirsutkas - 0-2; P. Klėčius - 2-0; J. Kriščiokaitis - 0-2; J. Krujelskis - 2-0; G. Kudžmienė - 2-0; Kun. S. Kulbis, S. J. - 0-2; J. Lukaitis - 0-2; E. Lukošius - 0-2; M. Malcienė - 2-0; J. Milišauskas - 1-1; K. Mickus - 0-2; I. Maziliauskienė - 2-0; B. Minelgienė - 1-1; V. Murauskas - 1-1; Nežinomas - 1-1; M. Petrauskas - 1-1; R. Potvitt - 2-2; J. Jurgutis - 2-2; M. J. Leknickai - 4-0; V. Poderys - 2-2; K. Rašytinis - 2-2; P. Styra - 0-4; Br. Adamonis - 1-2; A. Ališauskas - 1-2;

(Nukelta i 8 psl.)

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

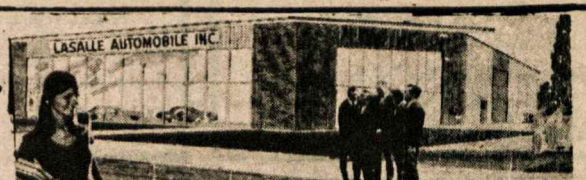
- Arsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekama greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street • Taisymas ir dažymas automobilių
LaSalle, Que. • Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorines
váltys. Sav. G. Desrochers
TEL: 366-0500, 366-4203

366-7818

PARDAVIMAS
IMPERIAL - CHRYSLER - DODGE - CHARGER
CORONET - CHALLENGER - SWINGER - DART
Camions DODGE Trucks
7685 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas.
Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame
garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės
De La Verendrye prie Lapiere, tel. 365-3364

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

*****

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ottawa

Danutė Vilčinskaitė - Kiškienė, gim. 1950 m., šįmet baigė Ottawos universiteto Medicinos fakultetą.

1968 m. baigė gimnaziją, laimėdama Ontario ir Ottawos universiteto stipendijas. 1970 m. ištekojo už Jono Kiškio, medicinos daktaro, tada paskutinio kurso med. studento.

Jaunoji daktarė dabar atlieka vienų metų praktiką 3-jose ligoninėse Ottawoje.

Auto katastrofoje labai sunkiai sužeistas kun. Bronius Liubinas, LB V. Vokietijos krašto valdybos pirmininkas. (viduryje), iš dešinės vicepirmininkas J. Barasas ir kairėje - Algis Palavinskas, išdininkas.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KALIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remdėliuaju
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dizymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237 / 3895

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

9. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682 BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

